

Št. 202

**APRIL
2023**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

PRIPOROČENI

PROSTOVOLJNI PRISPEVEK: 2 EUR

Polovico dobi član_ica društva.

Št. člana_ice društva:

KRALJI TULICE

Kralji ulice
Apríl 2023

Odgovorni in izvršni urednik:

Jean Nikolič

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Maja Vižintin, Špela Razpotnik

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob – Taubi, Barbara Jozelj, Žiga Novak, Jasmina Memič,

Špela Blatnik, Diego Menendes, Jure Zebec, Maruša Ivančič

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Miloš Dragojevič, Leah Artist Mihalič, PixLogger, L-King

Ovitek:

Prva in zadnja stran: Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Prostovoljni prispevek za časopis je 2 EUR.

Celoletni prispevek za naročnike v Sloveniji znaša 36 EUR, v tujini pa 72 EUR. Poštšina je vključena v ceno.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

030 323 128 (SMS komentarnica)

E-pošta: urednistvo@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0400 1004 8456 921 odprt pri Nova KBM

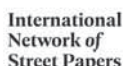
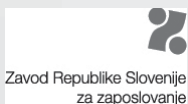
PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje -- Mestna občina Maribor
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO
Javni stanovanjski sklad MOL -- Javni medobčinski stanovanjski sklad Maribor
Stanovanjski sklad RS -- Zavod RS za zaposlovanje -- Ministrstvo za javno upravo

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev in avtoric prispevkov
ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Uvodnik:

DRAGI BRALCI IN BRALKE KRALJEV ULICE,

želim si, da bi bil to, kar pišem, kratek uvodnik. Sem stanovalec SVZ Dom Lukavci, kamor mi Kralji ulice redno pošiljajo časopis, prejel sem tudi posebno izdajo 200 korakov do oblakov. Naslov, ki mi vliva upanje in pristrčnost.

Od leta 2020 sem hospitaliziran v raznih ustanovah, ki jih je naša preljuba država posejala kot polje marjetic po ponosni državi – »drugi« Švici. Mojih 200 korakov do svobode me je do sedaj stalo tri leta mojega življenja. Kdo in na kakšen način mi bo to poplačal? Približno šest do sedem let sem preživel v Ljubljani, študiral filozofijo, ljubezen do modrosti, in v tem času spoznal, kaj loči Ljubljano od periferije. Imam to nesrečo, da mi je polovica garsonjere, v kateri sem živel, šla v zaplembo, lastnik druge polovice pa je družinski član, ki ves čas trdi, da nisem sposoben skrbeti sam zase. Nadvse pa si želim svobodnega življenja. Konec marca imam narok na sodišču in mi bo morda vrnjena delovna opravilna sposobnost, ki so mi jo odvzeli. Zato vas in vaše bralce in bralke nagovarjam, da mi pomagate najti kakršno koli streho nad glavo, ker je to pogoj moje svobode. Pripravljen sem pomagati, najraje pa bi prodajal Kralje ulice. Po izobrazbi sem sicer filozof, a sem pripravljen pomagati, kjer koli bi bilo potrebno. Ovira me le to, da imam pohabljen desno roko, zato tudi tako čudna pisava.

Lepo bi prosil, da ta zapis objavite in se morda javi kakšen dobrotnik ter mi izkaže milost, ker v mojem primeru ne gre toliko za stanovanje, ampak za svobodo, ki jo s tem pogojujejo. Sem iz Maribora, a sem pripravljen živeti kjer koli, posebno lepo bi bilo v Ljubljani, da bi imel lahko stike s Kralji ulice. Lepo se vam zahvaljujem in vas še enkrat prosim, da mi v primeru dodelitve opravilne sposobnosti vrnete življenje.

Da strnem, upam, da boste imeli vsi brezdomni nekoč streho nad glavo.

Boris K.

M: »A OČEŠ MALO TRAVARICE?«

J: »NE BOM, HVALA!«

Ž: »KAJ PA JST, A JST SMRDIM?«

M: »TI NE SMEŠ, TI SI LAIČAN ALKOHOLIČAR!«

NN

Kazalo:

2	UVODNIK
4	PO NOVOLETNIH ZAOBLJUBAH, DRAGI MOJI
7	KLAVRNI POSKUS TURIZMA V TRBOVLJAH
8	BIG BIZNIS
9	TOKOKROG
11	CESTNA FILOZOFIJA
12	NEKAJ CESTNIH
14	POLJE ČASTI
15	MARIBORSKA SCENA
17	PETDESET CENTOV
18	LITERARNA PRILOGA
21	SARIN DNEVNIK
22	SLIŠANJE GLASOV
24	200 KORAKOV DO OBLAKOV
26	KRALJEVI RECENZOR
28	IZZA REŠETK
29	GIACOMOV FOTO KOTIČEK
30	PODPIRAM: SKOVA
32	KRAVŽLJANJE MOŽGANOV
33	OGLASNA DESKA
34	NAGRADNA KRIŽANKA

TO SEM JAZ: MILENKO

Rojen sem leta 1946. Kot tesar sem v SCT-ju delal 39 let, zdaj pa sem že 16 let upokojen. Živim v neprofitnem stanovanju Nepremičninskega sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Kralje ulice ponujam že štiri leta in pol, ponavadi v popoldanskem času, saj dopoldne v Vincencijevi zvezi dobrote pomagam pripravljati kosilo. Za zdaj se še dobro počutim in sem vesel, ko sem v družbi ljudi.

Foto: Nada Zgonik

03
KRALJI
ULICE

PRAVILA PONUJANJA ČASOPISA

Ker želimo, da bi pri razširjanju časopisa Kralji ulice lahko sodelovalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev in bralk, je pomembno, da skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Člani in članice društva, ki ponujajo časopis, ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice.

Doslej so bili v javnosti zelo dobro sprejeti, mnogi bralci in bralke so pohvalili njihov pristop. Želimo si, da tako ostane tudi v prihodnje, zato člani in članice društva spodbujamo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis še bolj približati našim bralcem in bralkam.

- Časopis ponujam na miren in nevsiljiv način.
- Drugim članom in članicam društva, ki ponujajo časopis Kralji ulice, izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do ponujanja časopisa.
- Z drugimi člani in članicami društva se miroljubno dogovarjam glede lokacije ponujanja časopisa.
- Morebitne nesporazume rešujem na miren in spoštljiv način.
- Med ponujanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.

- Med ponujanjem časopisa omenjam predvideni prostovoljni prispevek in od bralcev in bralk ne pričakujem ničesar več.
- Med ponujanjem časopisa ne beračim.
- Spoštujem odločitev bralcev in bralk, da časopis vzamejo ali ne, in jih k temu nikakor ne silim ali jih drugače neprijetno vznemirjam.
- Med ponujanjem časopisa imam svojo uradno izkaznico društva na vidnem mestu. Številka žiga na časopisu mora biti adekvatna številki na izkaznici društva.
- Zbiranje prispevkov za druge dejavnosti društva je poskus zavarovanja bralcev in bralk.

Če se član ali članica društva ne drži pravil ponujanja časopisa, je na to najprej opomnjen_a s strani strokovne delavke oziroma delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do ponujanja časopisa Kralji ulice.

Bralce in bralke prosimo, naj morebitne kršitve sporočijo v uredništvo na telefonsko številko 059 022 503 ali na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

PO NOVOLETNIH ZAOBLJUBAH, DRAGI MOJI

04
KRALJI
ULICE

Katera normalna ženska kuha v torek ob pol treh jutraj pasulj? In to s pravim fiziologom, ne tistim iz konzerve. Jaz kuham. Jaz. Odlično me je bivši mož naučil vse te fore.

Moj zlati sin je pri očku ta teden. Flet pa je razfukan do neprepoznavnosti. Abstiniram od uspavalnih tablet, kokaina, alkohola in ekstazijev. Že 70 dni sem uspešno trezna. Alkohol še občasno pijem, pivo na teden in nič več. Nažiram se s palačinkami in hrano vseh vrst, ker pač dobro kuham, zato si dajem duška. Tehnici pa ne upam zamenjati baterij, ker me bo kap, ko bom gor stopila. Sesalec v kotu čaka že nekaj časa, da bi ga uporabila. O kopalnici sploh ne bi začela. Eno od brisač čaka grozljiva usoda čiščenja umivalnika, tuš kabine in na koncu školjke, ki je iskreno na tej točki grozljiva. Pa pred enim mesecem je bilo vse pospravljeno kot iz škatlice. Kaj se je zgodilo? Bom kar tako rekla, ker sem odraščala v svinjaku, se ta svinjak vedno znova ponavlja, kjer koli bom živela. V kaosu se počutim udobno, čeprav mi ni vseeno. S tem se zaščitim, da nikogar ne vlečem sem, razen sina. Njega kaos ne moti, ker ima zraven sebe ljubečo mamo, ki mu stalno daje pozornost. Na vprašanje, če se počuti srečnega in ljubljenega, vedno odgovori s tistim otroškim glasom: »Ja, mami! Rad te mam.« Srce se mi stopi od sreče, ko imava takšne pogovore.

Zakaj pa drugi ljudje ne smejo k meni? Ker potem preveč iskreno govorim in to lahko potem sliši kakšen sosed ali pa se razve drugod in mi škoduje. Moji družini pa lahko naredi travme. Ta pametni glas nekje notri se oglašja: »Daj no, saj to ni res, pa saj nič slabega ne počneš.« Ma ja, kako da ne? Stalno mučim samo sebe in se spravljam v situacije, ki so včasih nevarne. Danes sem dobila dve žalostni balkanski pesmi od dveh tipov, ker sem ju zavrnila. Mi ponujata keš in varnost in vse, kar si žensko srce lahko zaželi. Ta prvi je brezčuten deloholik in narcis, s katerim sem preživela skoraj dva meseca v hudo resni zvezi. Najprej je bil trezni sanjski princ, s katerim sem lahko popolnoma iskrena, ki je dober v postelji in ki me je rešil slabe družbe in droge. Po dveh tednih se je izkazal za hudo nesramnega lažnivca, ki je skrivaj pil in vlekel. Njegova razgledanost in sočutje pa sta tudi nekam izpuhtela. Pa sem na srečo hitro opazila znake in se umaknila. Na socialnih medijih pa sem ostala v stikih z njim. Na vsake tri dni ga blokiram in odblokiram. Pač ne morem, da mu ne bi pisala. On mi seveda vedno odpisuje in me zasipava s pozornostjo, ampak ker narcis nikoli ne bo priznal ali videl svojih napak, se zastoj trudim dobiti od njega opravičilo. So pač takšni in nimaš kaj delati z njimi. Ta drug je pa en lušten tip, samski, brez otrok, s katerim sem pred kakšnimi dvema letoma dva tedna šmirala in se umaknila, ker sem videla, da preveč pije, pa še skrival me je, kot da me Interpol išče. Naslednji dve leti sem ga samo pozdravila, dobivala se pa z njim več nisem. In kaj naredim zadnjič? Namesto da bi šla normalno v trgovino in se dobila s kakšno razgledano žensko iz svojih krajev, se dobim z njim na kavi. Šokiralo me je, ko je izjavil, da ga boli, ker ga ignoriram že dve leti, in da je on hotel biti z mano v resni zvezi. Manjkalo mu je nekaj zob, prismrdel je po alkoholu kot sod vina in si ob 12. uri naročil žgano pijačo. Izvedela sem, da mi je menda najmanj 20-krat na cesti mahal, jaz sem ga pa

menda ignorirala. Potem je začel nakladati o tem, kako so geji grozni in da bi jih vse popokal v vojsko, menda ga je eden nekje v Nemčiji osvajal. Takoj mi je bilo jasno, da je tip prikrit gej, ki sam sebi ne upa priznati, kako čuti. Ko sem mu razložila svoje stališče glede tega, se je še bolj vneto zapel v dokazovanje, da ni gej. Pa sem rekla, da grem. Potem me je na vsak način hotel zvabiti v svoje stanovanje, da malo skupaj spijsva. Vljudno sem mu razložila, da kar je bilo, je bilo, pa da pijem tudi več ne. O drugih substancah, ki sem jih zlorabljala, mu niti nisem šla razlagat. Poslovila sem se in šla domov, ker mi res ni do tega, da se razve, da sem bila z njim, pa čeprav na skrivaj. Spraševala sem se, kam je šel ta svet, iskreno mi ga je bilo žal. Kaj alkohol naredi človeku.

Kaj pa jaz? Sem jaz edina v trojici, ki se zna vprašati, kaj sem naredila narobe in kako lahko to popravim? Tukaj je seznam mojih napredkov: zbiram denar, odplačujem dolgove, odstranila sem se iz slabe družbe, pobarvala sem se na črno, odstranila sem umetne nohte, iščem novo službo, namesto kajenja cigaret zvijam tobak, ne zapravljam za bedarije, spet sem začela hoditi k terapevtki, ostajam trezna, pridno delam izpit za avto, imam realni cilj in finančni plan za prihodnost in čez nekaj dni bom stara 29 let. Še pred dvema mesecema sem bila povsem drug človek. O tem ste lahko prebrali v januarskem članku. Droga, seks, afera s poročenim moškim itd. Morda bi temu lahko rekla napredek, borka, carica. Ja, ker to sem. Vem, da ima vsak svoje breme, ampak jaz sem ponosna na to, da me še nič ni zlomilo, ampak vedno popeljal naprej. Ponosna sem na to, da znam biti samokritična, da se trudim popraviti napake in da ne valim krivde za svoje težave na druge ljudi. In zavedam se, da, čeprav mi je težko, je marsikomu težje. Prvi korak k rešitvi težav je priznanje, da težavo sploh imaš. Treba je imeti jajca, da lahko rečem sama sebi: »Ti si bila pa res ena sebična prasica! Kaj te je do tega pripeljalo? Kako lahko to v prihodnosti preprečiš?« Samota je težka stvar. Nisem edina, ki se sama s sabo pogovarja, pa čeprav ne na glas. Ampak rajši vidim, da sem sama, kot pa da še kdaj zaupam napačni osebi. Prava oseba bo prišla mimo šele, ko bom jaz spremenila sebe. Do takrat se pa romancam spretno izogibam in si jih ne želim. V stikih mam nekaj prijateljev in zdravih ljudi. Lahko jih preštejem na prste ene roke. Takšnih, s katerimi sem lahko iskrena pa me ne bodo spravili v težave. In to je največje bogastvo, ki ga ljudje ne znamo ceniti.

Medtem ko sem pisala ta članek, že lepo diši po pasulju po celem stanovanju. Še eno domačo štruco kruha se zdaj spravim speč. Testo pustim čez noč v hladilniku in ga spečem s premazom iz česna in rdečega pesta iz Lidla. Kuhanje je terapevtsko in zdravilno. Nekaj mora človek delati sam s sabo. Januarja sem vas prosila za vaše molitve. Hvala! Delovale so. Bo preveč, če vas tudi tokrat prosim za kakšno? Ni važno, v kateri veri. Verjamem, da vse dobre želje pridejo do mene, in jaz jih hvaležno sprejemam. Obljubim, da jih bom tudi vračala. Vsem želim lep dan. Poljub.

Afrodita

MI SMO LJUDJE, KI NE OBSTAJAMO VEČ!

EDIN ČELEBIĆ

TIPIČNA NARKOMANSKA ZGODBA

Razmišljam, kako naj ti jo povem. Je tipična narkomanska zgodba, pa vendar je vsaka po svoje unikatna. To je zgodba, polna zablod, zgrešenih poti in iluzij, ki pa se je po velikem čudežu končala srečno. Srečno, v združenju Narcotics Anonymous.

Sedaj, ko tole pišem, sem stara 33 let in počasi postajam nov človek. Sem tipična odvisniška duša, ki ji je bila usojena pot narkomana, saj drugače nisem znala živeti. Nikogar ne krivim za svojo usodo. To pot sem izbrala sama. Tudi moj oče je bil odvisnik in kot otrok sem že videla, kakšno je življenje odvisnika. Pobrala sem te vzorce po principu *monkey see, monkey do*. Nihče mi jih ni vsiljeval. Verjetno zato, ker so mi bili znani in domači.

Proti koncu osnovne šole so se začeli problemi. Od 13. do 15. leta sem bila tabletoman, kar sem zalivala z velikimi količinami alkohola, v kombinacijo pa sem dodala seveda tudi travo, ki je bila prav tako moja dolgoletna, vsakodnevna spremljevalka. Pri 14 letih sem prvič predozirala – od alkohola in tablet. Bila sem nesrečna, za življenje mi ni bilo mar, želela sem umreti. In res je šlo za las. Pravzaprav mi še danes ni jasno, kako sem preživela tisto dozo. Sedaj si to razlagam tako, da sem bila verjetno tako zavožena, da me nista hotela vzeti k sebi ne bog ne hudič.

Enajst dni sem bila v bolnici in še isti dan, ko so me odpustili, sem odbluzila dalje v svet omame. Tako sem pri 13 žečila in kadila travo s svojim očetom, pri 14 sva skupaj že jemala LSD, pri 15 je prišel na vrsto heroin.

Oče in mama sta se ločila, ko mi je bilo osem let, saj mama ni več zdržala takšnega življenja – odvisnost, zapor itd. Sem se pa z očetom vedno zelo dobro razumela in sva imela skoraj ves čas stike. Srednjo šolo sem končala z veliko sreče. Imela sem ogromno neopravičenih izostankov, cvekov in neocenjenih predmetov, pa tudi pijanskih in drogeraških izgrediv, zaradi katerih bi me verjetno izključili iz šole, če me ne bi hodil oče reševati vsakič, ko so zahtevali, da pridejo starši v šolo.

Proti koncu srednje šole sem sem si našla starejšega tipa, ki je imel svoje stanovanje in sem ga lahko molzla za denar. Zalagal me je tudi oče, kadar je imel. Kombinacije drog so bile neskončne: alko, THC, LSD, hors, koka, ekstazi, spid, kakšne gobice, pomirjevala ... vse.

Oče je umrl in jaz sem si našla novega tipa, dilerja z Obale, s katerim sva bila skupaj 13 let. Čeprav sva se res zaljubila, je bila to tipična narkomanska ljubezen, ki je bila že od samega začetka obsojena na propad. Ravno sva začela, ko so ga zaprli, ker je nekdo pri njem doma predoziral. Umrl je 18 let star fant. Ko je bil spuščen iz zapora, mu je isti dan spet padel v stanovanju dol drug model. To predoziranje se je hvala bogu končalo srečno in človek ni umrl. So pa njega spet zaprli. Jaz sem mu pošiljala v zapor pakete, denar, cigarete. Začela sem se ukvarjati s tatvinami.

Ko je prišel iz zapora, sva se preselila v Ljubljano. Živela sva kot podnajemnika, občasno delala, on je dilal, jaz pa kradla. Moje življenje se je vrtelo le še okrog heroina in kokaina. Dolga leta sem živela kot zombi. Moje telo je bilo podhranjeno, polno modric in ran od vbizgavanja. Nisem bila več sposobna hoditi v službo niti živeti. Cele dneve sem se ukvarjala s kriminalom, količine droge so bile večje in večje, jaz pa nižje nisem več mogla pasti.

Droga mi je bila vse. Zdravilo, prijatelj in način življenja.

Hišne preiskave so se vrstile druga za drugo, imela sem veliko

Imaš težave z drogo?

Morda ti mi lahko pomagamo ...

041 861 776

Narcotics Anonymous

www.na-slovenija.org

narokov na sodiščih, policija me je iskala s tiralicami, pristala sem tudi v priporu na Igu, prebolela dvakrat hepatitis C, enkrat hepatitis A, pri 30 pa so me skoraj ubili sepsa (zastrupitev krvi), vnetje srčnih zaklopk in huda pljučnica. Vsega skupaj sem preživela šest predoziranj, prvo od alkota in tablet, dve od kokaina in tri od heroina. Petkrat sem se zdravila na CZOPD, se milijonkrat poskušala sama skrizirati ali pa prosjčila mamo, da mi pomaga. Vzela sem tudi ibogain, pa sem se ga šla po petih dneh zadet. Zdaj imam pet pogojnih obsodb, ki bodo trajale še dve leti. Po treh zdravljenjih na CZOPD sem se ga šla direktno, še s kufrom v roki, zadet. Enkrat sem celo uspela abstinitati približno tri mesece, ko sem zaključila cel program.

Zase lahko rečem, da sem bila 20 let brezupen primer. Jaz se nisem hotela nikdar sčistiti, govorila sem: »Pustite me, da se ga zadevam, jaz bom džankica do smrti.« Dobrih deset let sem obiskovala detoksikacijski oddelek, kjer imam tudi svojo terapevko, ki pravi, da bom njena spremljevalka do penzije. Propadla sem do konca, materialno, psihično, fizično, duhovno. Živela sem v iluziji in prepričanju, da zame ni rešitve.

Še danes ne vem, kaj se je zgodilo. V meni se je začela prebujati želja po abstineni. Še petič sem šla na CZOPD. Tokrat izključno iz želje po abstineni in ne zaradi kakšnega sodišča ali potrebe, da se rešim problemov s policijo. A bila sem brez planov, kako bom potem zunaj to svojo abstinenco vzdrževala. Po čistem naključju me je pot pripeljala k Narcotics Anonymous. Že ko sem prvič prišla tja, sem vedela, da bom tu ostala. To je zdaj moja družina, sem pripadam. Tu sem našla svoje brate in sestre, ki me razumejo tudi brez besed in kjer sem jaz res lahko jaz, brez blefranja in mask. Tu sem lahko vse, kar med drugimi ljudmi ne morem biti, čeprav sem čista. Drugi ljudje tega ne morejo razumeti. Tu, v Narcotics Anonymous, pa razumemo. Mi vemo. Danes zase pravim, da mi je Bog dal oprostilno sodbo in enosmerno karto za življenje. In jaz sem jo vzela, čeprav ne vem, s čim sem si prav jaz zaslužila to milost. Breme mi je odvzeto, od tu naprej pa je naloga moja. Ne vem, če ti je ta moja zgodba kaj povedala. Želim ti sporočiti le to, da rešitev obstaja. In upanje tudi. Vedno si dobrodošel, z veseljem te bomo sprejeli in hodili s tabo po poti, ki nam je vsem skupna.

Za konec pa naj ti sporočim še tole: »Vsak odvisnik se lahko preneha drogirati in najde nov način življenja.«

NN

V situaciji sem stresni,
časi zelo so resni.
Zaradi piškavih obresti
znašel sem se na cesti.
Vsa socialna nakazila
dal za pasja sem zdravila.
Moja psička potrebuje veterinarja,
ker slabega je zdravja.
Z menoj je že dolga leta,
nič dobrega se ji ne obeta.
Odkar zapustila me je žena,
ona greje mi kolena.
Vrzite v klobuk kovance,
da lahko kupila bova žgance,
za njo pa brikete in veterinarjeve nasvete.

Johan

ZBOGOM

Da sem najlepša v dežju, si govoril.
Debele kaplje polzijo po oknu drvečega vagona.
Moje solze so zdaj, ki jih po licih več ne premorem.
Grem.

Maja Jana

*Luna bi se danes z mano bratila.
Daj nikar no draga sestrice,
saj veš kako konča se krvoskrunska pravljica!
In Mona Lisa se je spet napol nasmehnila...*

Barom

Matjaž Odlazek

KLAVRNI POSKUS TURIZMA V TRBOVLJAH

V eni od prejšnjih kolumn za Kralje sem pisal, da sva se s fotrom pogovarjala o staranju in da se mi že kažejo prvi znaki. Zadnjič sem opazil novega. Obujanje spominov.

S prijatelji slonimo za šankom in eden pravi: »A se spomniš ...« Presneto, če to ni znak? Stavki, ki se začnejo z »a se spomniš«, so izključno v domeni starejših občanov. Pa nič hudega, že mora tako biti.

Spomnili smo se na rojstni dan, ki smo ga slavili pred dobrimi 20 leti. Veseljačenj ob rojstnih dnevih se je v tem času nabralo že kar nekaj, ampak tole je bilo pa res povsem drugače.

Zoki in Janko sta skupaj praznovala tridesetko. Par let starejša od mene sta bila takrat, oba že kar resna gospoda. Zoki je bil, se mi zdi, že poslanec, vpet tudi v lokalno politiko, Janko pa ima namesto glave tako ali tako računalnik in je bil najbrž že finančni direktor v kakšni korporaciji. Mi pa še neodrasli junci, ki so jim šle po glavi samo pizdarije.

Ciko in Frenk sta bratranca, doma z Dobovca. To je vas med Trbovljami in Kumom, in pobje tam gor so ... no, tko mal svojstveni. Ker sta poljedelstvo in živinoreja dokaj zajebani panogi, sta se odločila, da bi bilo bolj lagodno služiti denar s turizmom. Kmečki turizem je bila zadeva, ki v Trbovljah ni bila najbolj razvita (kdo bi si mislil?), zato sta menila, da je zadnji čas, da kaj podobnega zaživi na Dobovcu. Ker sta ciljala tudi na bolj petične goste, sta pred bajto postavila enega tistih plastičnih montažnih bazenov. V kroničnem pomanjkanju petičnežev, ki bi znali prepoznati njune napore, sta bazen bolj kot ne koristila za to, da sta notri sedela sama in se tolažila vsak s svojo litrco. Uradna statistika menda ne obstaja, ampak bi rekel, da sta v svoji karieri turističnih delavcev oddelala eno samo prireditve. Tole naše veseljačenje.

Ko me je Zoki obvestil, da ga bomo tokrat srali gor na hribu, sem bil sicer malo presenečen, ampak v resnici mi je bilo vseeno. S Perom se tako odpeljeva proti Dobovcu:

»As ti vedu, da ma Ciko zdej gor nek turizem?«

»Ne, nism mel pojma. Ampak tole bo ziher vrhunska pizdarija!«

»Pri moji veri, to pa so uglajeni gospodje!« ni rekel še nikoli nihče, ko je prvič prišel na Dobovec. In še bolj zanesljivo ni nikoli noben tega izjavil, ko je prišel na novoustanovljeni kmečki turizem pri Cikotu. Ampak, kot rečeno, je bil Zoki vpet tudi v lokalno politiko, pa s Cikotom sta bla tu neke letnika, in se je odločil z zgledom pomagati pri začetkih turističnega razcveta. Janko je bil sicer malo skeptičen, ampak jebi ga, pomagati je treba.

Priprave na tak dogodek terjajo od domačinov kar precej stresa, in ta se najlažje ubije s kakšnim glažem. Ko smo prišli gor, je bil Ciko še kolker tolk pri sebi, Frenka je pa stres čist potolkel in je en mal zadremal na krušni peči sredi sobe.

Cikotu je blo zarad tega veličastnega sprejema malce nerodno in je Frenka nežno zbudil z dobro odmerjenim šusom pod rebra.

»Vilkom, vilkom,« je pozdravljajl Frenk, ko je lezel dol s krušne peči, ampak podcenil svoje stanje, in ko je končno zlezel dol, ga je odneslo direktno v steno na drugi strani sobe. Kakšnih pet metrov je skušal loviti ravnotežje, ampak mu ni uspelo, in ko ga je stena nokavtirala, bi se vsi skoraj poscali od smeha.

Malo krvav se je usedel za mizo, česa hujšega ni bilo, zob pa k sreči že od prej ni imel. Smo pa opazili, da je tole veseljačenje vzel nadvse resno. V oči je tolkla njegova sila urejena garderoba.

Foto: Žigažaga

Izredno praznje se mu je zazdelo, da se za to priložnost obleče v kavbojca. Resno, lajbc, tiste špage z broško, ki jih nosijo namesto kravate, in kavbojski klobuk. Vrhunsko!

Ni pa bilo to edino presenečenje večera! Ob takšni priložnosti se menda spodobi zrihtati tudi par bab, da bo vzdušje še bolj praznično. Sredi najbolj divjega rajanja prideta v sobo dve deklici. Ena domačinka in njena prijateljica. Ko sta zagledali krdelo 20 pijanih dedcev, sta se modro odločili, da bo najbolje, če sta nekaj časa čisto pri miru in ju mogoče ne bomo opazili. Nato sta malo še sedeli tam pri peči in počasi odšli domov. Pametna odločitev.

O sami zabavi ni veliko za povedati, sej vemo, kako to zgleda. Zjutraj se ne spomniš kaj preveč, pa v takihle javnih zapisih se spodobi tud kakšno stvar mal zamolčati. Kdo je kozlal za mizo pa komu se je zazdelo smešno, da se je čist do konca slekel, pa take reči. Je pa bilo Janku, za katerega smo že zadnjič ugotovili, da je sila resen mož, tako nerodno zaradi vsega, da smo naslednjo soboto rajanje še enkrat ponovili. Tokrat v »normalni« gostilni.

Tereza Vuk:

BIG BIZNIS

Foto: osebni arhiv

08
KRALJI
ULICE

Tuhtam za kompom, o čem pisat. Kadim džoint in vzad mi ropota TV. In ugante, kdo je na ekranu. Kraljica Herta. Dvomim, da je kdo še ni videl, ampak to je una, k ma pilule za vse. Ona je s svojimi napitki trojni dohtar. Ta vse pozdravi. Spiješ uno čudo in so vsi notranji organi k prerojeni. In očitno je Herta kupila vse možne TV-programe, ker je ama res povsod. Ambiciozna ženska, ni kej.

Sam kok folka to zares kupi? Velik, ker je puna ko brod. Ampak velik ljudi tud v vedeževalca Blaža verjame. Ta je šele legenda. Ta ti zrihta zdravje, dober fuk in še ful keša v dveh minutah. Ker on vidi, a veste. Sam smisla za humor pa nima. FB mi skoz meče take kretenizme ven in zanč vidim, da je napisal, da če napišemo svojo hišno številko, nas čaka sreča. In jaz vsa vesela, to mi deli. Hočem takoj srečo na dom. In mu napišem, da dam takoj številko bloka, če dostavljajo marihuano. Sam kurc, nč od moje sreče, ker je takoj zbrisal komentar. Ljudje brez smisla za humor so pa dolgočasni. Zato mu ne verjamem več nč. Bom pa v Hertinih napitkih najdlja srečo. Uuu, sam res, ideja. Herta bi mogla gandžo met v unih napitkih. Bi bli vsi penziči zadeti k mambe in bi jih spet najdlji kje gor na kozolcu. To so uni starčki, k so leta nazaj pri nas žrli ko nori ene piškote na enmu seminarju. Je bla pa vutra v piškotih in na konc so jih najdlji čist presrane vse na kozolcu se skrivat. E, moji oni. Ko so jih gasilci reševali, so umrli od smeha. Ne penziči, gasilci. Penziči so šli čist presrani na urgenco. Sej to je daleč od smešnega, sam kurc, kaj pa žreš ko nor zastonj piškote. Ampak Herta bi lahk resno to uvedla. In če res ne veste, kdo je ona, pol nimate ne TV-ja ne radia. Za radio me boli kurac, sam ljudi brez TV ja pa ne štekam. In pol ti to še tako ponosno povejo »mi doma smo brez televizije, a veš«, kokr da so lihkar rešli Britney Spears. »In kako gledate filme?« »Na telefonu.« Jao res, *kill me now*. Kako the fuck gledaš filme na telefonu? To je kino za palčke, ne pa za nas. Tud na kompu mi je bedno gledat kej. Mora bit TV. Kako

Vir: Wikimedia Images

Pri vedeževalki, Alma Erdmann, 1900, olje na platnu

bi pa zvečer zaspala? Najlepš je jest zvečer pred TV-jem in pol zakinkat ob ponovitvi Sanjskega moškega. Drug dan se sicer zbudiš s pol čokoladne tortice v laseh in spet prižgeš TV. Eni pravijo, da TV poneumlja. Zakaj že? Poneumiš lahk edin samga sebe, če gledaš neumnosti.

Edin paranoje ti lahk nardi. Ker, če boš za lahko noč pogledal vse serije serijskih morilcev, zna bit, da boš mal težje spal. Zdej si pa predstavljajte gledat kakšen naš parlament pred spanjem. Po mojem do jutra ne zaspíš. Si bolj presran k penziči s kozolca. In pol drug dan kdo vpraša, zakaj maš tok povešene podočnjake, pa rečeš: »Ena opasna grozljivka je bla na SLO 3.« Mogoče tud oni jejo ta zastonj piškote. In zastonj sem jaz dala Herti idejo. Herta, dejva se midve skup vržt v biznis. Še vedeževalca našišava skup. A kdo ve, če Herta bere Kralje?

Pismo bralcev_k:

POZDRAVLJENI,

dolgo časa se že odločam, ali naj vam pišem ali ne. Vsakič si rečem, če naslednjič ne bo okej, bom pisala. Pa imam vsakič slabo vest, tudi danes jo imam – poleg jeze in malo razočaranja. Tokrat vam pišem, ker se mi vse skupaj ne zdi pošteno in fer do drugih kraljev in kraljic niti do vašega društva.

V Kamniku pred Mercator centrom že dlje časa (več mesecev) gospod ponuja vaš časopis skoraj vsak dan. V bistvu niti ne ponuja časopisa, ampak pred vrati trgovine prosi za hrano vsakega, ki gre mimo. Na tleh pred seboj ima izvod Kraljev ulice, ki je večkrat tudi pohojen in umazan, včasih poln drobtin. Ko mu dam prispevek za časopis, ki je večkrat tudi višji od dveh evrov, vedno prosi za še več denarja, češ da potrebuje za hrano, časopis pa le stežka da iz rok, vedno ga moram prositi zanj. Danes je bil ponovno na istem mestu in sem se odločila vzeti časopis. Tokrat tistega na tleh pusti in vzame novega iz torbe. Vav, si mislim, danes bom dobila lep in svež in čist izvod. Dam prispevek, se nekaj časa pregovarjava, povem, da več denarja danes ne dam, ga prosim za časopis in odidem, ko ga dobim.

Med hojo opazim, da je časopis ves zmečkan, kar se mi zdi čudno, ko pogledam še bolj natančno, vidim, da je naslovnica umazana, polita z neko gosto tekočino, na njej so drobtine. Neokusno, res. Opažam tudi, da je šifra člana vsakič druga. Kolikor razumem, bi morala biti šifra ista. Do sedaj še dve šifri nista bili isti.

Predvidevam, da je tujec, govori nekaj med slovenščino in italijanščino. Konec koncev niti ni pomembno, od kod prihaja in kako pogosto sedi tam. Se mi pa vse skupaj res ne zdi pošteno do društva in drugih članov, pa konec koncev tudi do nas podpornikov. Preden se je pojavil ta gospod, je na tem mestu večkrat kakšen kralj ponujal časopis, več različnih se je pojavilo in bolj poredko so prišli naokoli. Pa dejansko so ponujali časopis in se tudi vsakič zahvalili za prispevek. Pogrešam stare kralje.

Tina

TOKOKROG 4

Moje bivanje v Centru za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog – CPZOD.

LIKOVNE AKTIVNOSTI

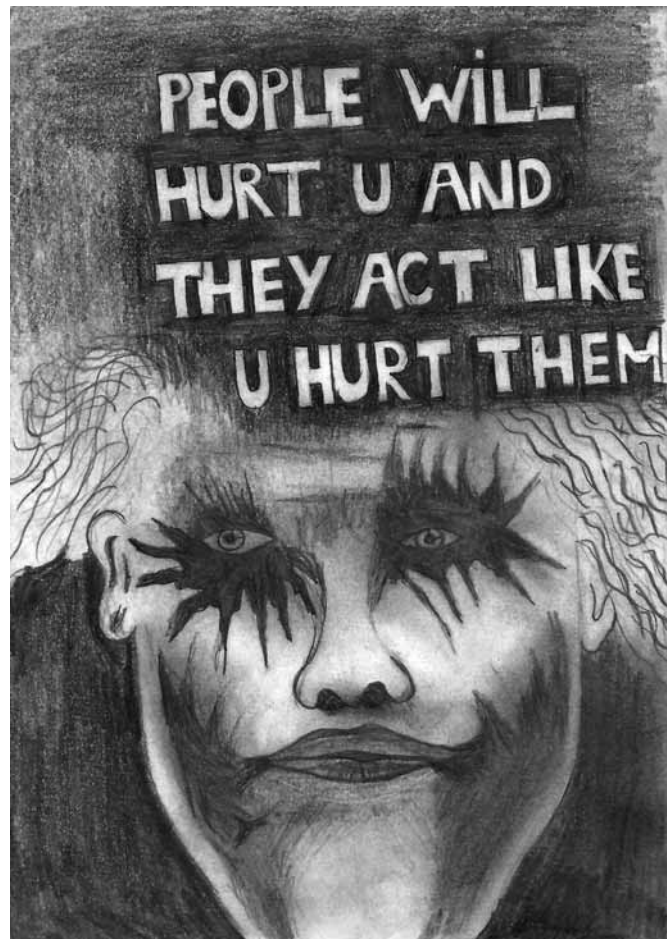
So del programa, ki mi je resnično všeč, saj sem že kot otrok rad risal in mi ni težko spraviti misli na papir, le pri oblikovanju iz gline mi ni šlo najbolje. Morali smo narediti, po čem se bomo spomnili detoksa, in sem naredil posteljo s *patuljkom* na njej, kar naj bi simboliziralo mojo nezmožnost mirnega spanja na oddelku – kriza pa to. Včasih bi si kar nogo odgriznil, ker ne morem spati. Če pa mi že uspe zaspati, bogdaj celo sanjati, potem se v svoji podzavesti tega zavem in zbudim. Situacija je tako kritična, da si ne bi odgriznil samo noge, ampak celo glavo. In sploh ne vem, če bi kdo opazil, da sem brez glave, in ko bi ostal brez nje, bi jih takoj slišal od terapevtov, da se ne zdravim. Ja, zdravljenje je pač na prvem mestu.

KAMERADA ZAPUŠČATA ZGORNJI ODDELEK

Danes sta v spodnji oddelek odšla fante M. in dečva J., čeprav jima je bilo rečeno, da gresta tja šele čez par dni. Iti na »spodnji« oddelek pomeni, da si uspešno zaključil šest tednov zaprtega oddelka in se premikaš na osemtedenskega polodprtega. Oba sta bila zelo vesela in zadovoljna in tudi sam sem jima privoščil, čeprav moram priznati, da bom oba zelo pogrešal, dokler tudi sam ne bom šel dol, po čemer se mi že pošteno lušta, saj tukaj vsaka sprememba sede kot Sahari voda. Predhodno greš lahko na spodnji oddelek tudi, če izkazuješ dobro voljo do zdravljenja – izpostavljanje in drugo sranje. Tako pa bom še en čas tu gor, ker še vedno ponavljam iste odvisniške vzorce – tako da ne ovajam sotrpinov. Pojavila se je celo moja nova napaka, menda ne sprejemam povratne informacije. Ne glede na vse, po šestih tednih bom zaključil z zaprtim oddelkom. Torej da se navežem na prej rečeno: res bom pogrešal oba, vsakega na svoj način. M. mi je par minut pred odhodom rekel, da je bil že notri, ko je bila tu moja žena (ki ji ni uspelo zaključiti šesttedenskega programa), in mi bo, ko se spet srečava na polodprtem oddelku, povedal nekaj, česar mi noče sedaj, ker se boji, da bi me preveč medlo in oddaljevalo od cilja – zaključka programa. Kaj za vraga? Za dekle J. pa mi je bedno, da gre, ker je bila res simpatična. Tako na oddelku ostane le še češplja K. in vsi tipi upamo, da bo kmalu prišla kakšna dodatna kikla. Upamo. Fizični kontakti so strogo prepovedani, tako da igra »kavno lice« odpade.

PING PONG

Cele dneve poslušam pink-ponk, pink-ponk. Edini šport, poleg dvigovanja uteži, ki je dovoljen, je namizni tenis. Imamo zložljivo igralno mizo, loparje (zaradi katerih se kregamo, kateri je boljši), žogice (ki kar naprej pokajo) in igralce, bolje rečeno prave šampione narkomanske lige. Vsak dober igralec ima za sabo vsaj tri zdravljenja na detoksu ali v Polju ali pa je bil kakšno leto ali dve v zaporu. Škoda, da te ustanove niso povezane med seboj, da bi se organiziral pravi »turnir de la tablet«. Pa da cela Slovenija, ma, kaj Slovenija, cel svet spozna naše prvoligaše brez zob in brez prihodnosti. Sam ping ponga ne igram, ker mi je igra bedasta in ne maram stalno letati za neodbitimi žogicami. Upam, da se ga ne bom imel nikoli v življenju časa *nadkrat*, ker mi liga bledoličnih ne diši.

L-King

VEČERNA SKUPINA

Na večerni skupini druženja terapevtov in pacientov vsak pacient posebej (nikoli pa terapevti) pove, kako se počuti, kako kaj motivacija, kako je spal, kje ga čelvelj žuli itd. In seveda spet ne gre brez izpostavljanja, ki je pravi sveti gral zdravljenja. In ker se je treba zdraviti, brez tega na večerni skupini ne gre. Tako je v bistvu polovica pol ure večerne skupine repriza jutranje skupine z dodatkom poslušanja, kako se drugi počutijo. Ker je poudarjanje na počutju, pridejo na dan tudi problemi, ki jih prinesejo nekateri s sabo na zdravljenje, in tako zvemo, da se nekdo slabo počuti, ker ima zunaj nekje pod Nanosom posajeno gandžo in ga zdaj prežema strah, da mu je ne bo kdo *spleu*. Drugače pa se bolj kot ne posluša jamranje, povezano s preživljanjem krize in z njo povezanimi zadevami. Malo je takih, ki izlijejo svojo dušo in resnično povedo, kje jih boli. Imamo pa tudi take, ki bi spet na veliko izpostavljali, ampak jih – če je odstotek tega resnično prevelik – hvala bogu terapevti hitro ustavijo. Meni osebno je, ne glede na to, v kateri skupini sem, pred ljudmi, ki jih ne poznam, vedno bedno govoriti o svojih stiskah. Terapevti so tudi prepovedali izmenjavo telefonskih števil in Facebook naslovov, ker naj bi zunaj drug drugemu pomenili rizično situacijo, in tega se na srečo tudi sam čedalje bolj zavedam. Tega, da ta prostor ni dobro okolje za sklepanje novih prijateljstev.

Anatej

MOJA POT 3: BORKA

Nedavno sva z mami obujali spomine na ne preveč lepe trenutke izpred enega leta, ko sem imela dvakrat na dan predpisanih za skoraj celo pest zdravil. Že sama po sebi so bila precej močna, v kombinaciji pa so po nekaj mesecih jemanja postajali vplivi vse bolj moteči. Predvsem sem imela težave z nogami, ki sem jih vse težje obvladovala, sploh pri hoji navzdol so postale tako toge, da sem se morala nekajkrat celo prijeti za ograjo, da ne bi padla po stopnicah. Nato so se začele težave pojavljati tudi pri hoji po ravnem in mami je bila vse bolj skeptična glede primernosti tolikšne količine tablet. A ker sem sama po mesecih bivanja v bolnišnici postala precej pasivna glede predpisanih zdravil, saj tako ali tako nikoli nisem imela besede pri tem, kaj bom jemala, sem bolj, namesto da bi se obrnila po pomoč, rešitev videla v tem, da se čim bolj umaknem iz socialnega okolja in s tem zmanjšam možnosti za to, da bi me sošolci in prijatelji videli v takšnem stanju. Tako bi verjetno čakala, da bodo težave izzvenele, čeprav nisem imela nobenega zagotovila, da bo v prihodnje res bolje. Nato pa sva šli nekega popoldneva z mami na sprehod, in ko sva se s hriba vračali proti avtu, so mi začele noge tako uhajati izpod nadzora, da brez njene opore ne bi zmogla do izhodišča. Ta dogodek je sodu izbil dno in odločila se je, da stvari vzame v svoje roke, saj je uvidela, da tako ne gre več naprej. Še isti večer je napisala sporočilo psihiatru, v katerem je opisala stanje in ga prosila, naj kaj ukrene. Če se takrat ne bi postavila zame, bi sama verjetno čakala tako dolgo, dokler ne bi postalo vse skupaj nevzdržno, potem pa bi, kot tolikokrat doslej, vsa jeza, obup ter nemoč izbruhnili iz mene, kar bi se končalo kdo ve kako slabo.

A to ni bil edini primer, ko me je mami rešila še večje stiske. Vseh pet let mojega spopadanja z depresijo mi je nepretrgoma stala ob strani, me bodrila in ni niti za trenutek izgubila upanja vame in v mojo ozdravitev. Ne morem si predstavljati, koliko moči in energije je premogla vsako minuto posebej, ko sama nisem več videla smisla v ničemer, ona pa si je prizadevala pri življenju obdržati svojo edinko, za katero bi storila vse na tem svetu. Nikoli ne bom vedela, koliko potrpljenja je morala imeti, ko sem bila dan za dnem slabe volje, koliko vztrajnosti, ko sem zavračala njeno pomoč z besedami, da mi nič in nihče več ne more pomagati, in koliko trdnosti, ko sem ji nekoč

Foto: Sandra Požun

celo rekla, da bi bilo veliko bolje, če se nikoli ne bi rodila, saj obema z očetom povzročam same skrbi. Mislim, da ji nikoli ne bom mogla povrniti vsega, kar je storila zame, in se ji dovolj zahvaliti, da je zmogla prebroditi tudi najhujše trenutke v življenju, ko sem si poskušala vzeti življenje in celo noč ni vedela, ali bom preživela. Ni skrbela le zase, tudi očeta je ves čas spodbujala. Dvomim namreč, da bi sam zmogel čez vse to. Nikoli ni jokala pred menoj, v njenem glasu nisem niti enkrat zaznala kančka nerazumevanja ali obtoževanja, nikdar ni opustila dobrih misli ali razmišljala o tem, da bi obupala. Nikoli tudi ni podlegla občutkom nemoči, četudi so morali biti ti zelo hudi, saj si je vsakodnevno prizadevala, da bi mi pomagala, pa ji nisem pustila blizu. Prepričana sem, da mi brez nje ne bi uspelo, in ko mi kdo kdaj reče, da sem v življenju že nekaj prestala, si želim, da bi vedel, da je pravzaprav moja mami tista, ki se je ves ta čas borila, ne le zame, ampak tudi namesto mene. Ničlikokrat sem se spraševala, zakaj se mi dogaja toliko hudega, pozabila pa sem, da mi je bila za sopotnico v tej življenjski vihuri namenjena prav ona – tako ljubeča, edinstvena in srčna.

Rebeka

TIPIČNA DRUŽINA

Ločeni ali pa v 1001 vezi. Mama ne ve, kdo je oče otrok. Vsak teden drug lik predstavlja očeta, pravi fotr pa čmari v čuzi. Odvisniki ali težki alkiči, saj ne vem, kaj je huje. Glede na to, da sem živela z obojimi, menim, da so alkiči veliko večje zlo. Mrtvi v sebi, mrtvi za svet, mrtvi za družbo, mrtvi za svoje otroke. Žaljivi, kadar ni vse po njihovo, saj fotr je le glava družine in ima vedno prav, mati samo kima in prejema udarce, da bi zaščitila svoje otroke. Prepiri in žaljivke. Prve naučene besede vseh nas, ki smo rojeni v tipične družine, družine, ki živijo v svojem svetu, skritem za štirimi vrati, kamor si nihče ne upa ali pa si ne drzne odpreti Pandorine skrinjice. Razbiti, polomljeni krožniki in skodelice na tleh.

Tako bi opisala svojo družino. Zlomljena. Nikoli nismo govorili o svojih težavah ob kosilu kot v pocukranih filmih. In nikoli

nisem mogla k materi in ji povedati o svojih problemih, ker niso bili pomembni. Že od malih nog sem vedela, da življenje ni pravično. Na mizi je družinski portret vseh otrok. Srečni, nasmejani, vedoč, da so sposobni velikih stvari. Potem sem tu še jaz, ki se pretvarjam, da se me ne vidi v dušo, da se ne vidi bolečina, ki jo nosim v sebi. Vsi srečni navzven, a tako polomljeni. Prazno strmim v steno, ko se spomnim, da bi morala biti srečna. Toda kako naj čutim drugo kot žalost, ko vem, da me jutri čaka nov boj. Toda vi tega ne vidite, ker zaupate družinskemu portretu. Slika laže. Ne pokaže, kaj je za nasmehi. Za nasmehi se skrivajo naši zasebni demoni.

TX

Cestna filozofija:

ZVEZA KLOŠARJEV SLOVENIJE

OSMI MAREC, DAN MUČENIKOV

Vsako leto se na veliko oznanja resno in neresno velik ženski praznik osmi marec. In vedno se govori, kako so ženske podrejene moškim, trpljenju, šikaniranju in tako naprej v nedogled. V naši stranki ZKS preprosto ne ločimo žensk od moških. Pravzaprav ne gledamo na spol. Pri našem delu gledamo le na sposoben_a in nesposoben_a. Zakaj? Zato, ker sta v vsakem spolu torta in drek. Kot v vseh skupinah, strankah, društvih. Tako smo pri nas določili, da tort in dreka ne bomo imeli. Če pa komu to ni všeč, gre lahko dalje, saj je pri nas ogromno strank in vsaka ima svoj namen.

Malo smo se poglobili tudi v dejansko stanje življenja v Sloveniji. Tisto patriarhalno mišljenje, da naj bi ženska kuhala, pospravljala, vzgajala otroke in bila poslušna moškemu svetu, ne drži vode. Mar veste, da polovica žensk ne zna skuhati drugega kot jajce ali hrenovko? Isto kot pri moških. Mar veste, da polovica (in več) žensk ne zna likati? Isto kot pri moških. Mar veste, da se opaža vse več žensk, ki vozijo avtobuse LPP Ljubljana? Tako dojemamo, da patriarhalnosti pri nas ni več. Kaj pa moška aroganca? Je. Seveda je. Tako kot ženska. Zdaj bo kdo pomislil, da s tem člankom napadamo ženske. A jih ne. Ja, morda pa jih. Pa ne vseh. Napadamo le tiste, ki se še vedno oglašajo, da so podjarmljene. Tiste, ki še vedno trdijo, da trpijo zaradi moških. Pa ste se ve kdaj vprašale, če tudi moški trpimo zaradi vas? Zato se nam zdi pametno in enkratno, da bi se osmi marec proglasil za dan mučenikov. Dan vseh, ki trpijo. Dan moških in žensk. Kajti to predalčkanje ne koristi nikomur. In kaj nam bi koristilo? Da se vsi, ženske in moški, zagledamo vase in razmislimo, s čim škodimo drugemu, in poskušamo to popraviti.

foto: osebni arhiv

Imam svoje mnenje,
pa se z njim ne strinjam:

PRI KRALJIČNI

Nek fant iz Dolenjske, ki je bil hospitaliziran v UPK Polje zaradi pijače, je na vprašanje dr. D, kdo oziroma kje naj ga pokopljejo, odgovoril »pri kraljični«. Nato sem sestro BZ vprašal, kje je to. Odgovorila mi je, da tiste, ki so verni, pa nimajo denarja, pokopljejo na cerkvene stroške.

Črtomir Clonsky

011
KRALJI
ULICE

Za konec pa še malo zgodovine. Kako in zakaj je nastal praznik osmi marec? V spomin na ženske, ki so se borile proti patriarhatu. Zdaj ko ga ni več, pa se nobena ne more več pritoževati. In praznik mučenikov? Ženska pozornost v zahvalo moškim za njihov praznik. Hudič pri vsem tem pa je, da sta oba praznika le enodnevna in bi morala trajati večno – kot v naši stranki.

ZKS

KUKU

Drage bralke in dragi bralci,
ali veste, kaj se zgodi, če kirurgu umre pacient na operacijski mizi? Take stvari se pač dogajajo, čeprav silno redko. A včasih pride do nepričakovanih zapletov, ki jih ni bilo mogoče predvideti z nobeno preiskavo pred operacijo. Tedaj mora kirurg s primerno resnobnim svečanim nasmehom na obrazu in s primerno resnobnim glasom sporočiti svojcem: »Žal mi je. Višja sila.« Kaj pa, če pacient umre zato, ker ga je kirurg zašuštral? Tudi v tem primeru mora stopiti pred svojce s primerno resnobnim obrazom in s primerno svečanim glasom povedati: »Žal mi je. Nižja sila.«

Pred časom je Jani Kovačič dejal, da če hočeš uspeti v tem svetu, potrebuješ veliko IQ in še EQ. Morda bi moral dodati tudi HQ, pa je pozabil. A jaz žal nimam vseh teh reči. Imam pa zato kuku, in to obilo.

Matic

NEK CESTNIH AJ

BOLNIŠNIČNE ZGODBE

Ljudje smo različni in tako tudi naše religije in prepričanja. Ko sem še delala v bolnišnici na oddelku intenzivne nege, se mi je med drugim pripetila tale prigoda. Bolnišnično sobo si ponavadi deli več ljudi, predvsem zaradi prostorske stiske v bolnici. Tako zjutraj začneš delati, odpiraš vrata, ena za drugimi, se malo pogovoriš z bolniki, pogledaš njihove kartone in po potrebi razdeliš zdravila. Taka je rutina. En dan pa vendarle odprem vrata ene od sob, v kateri je ležala bolnica. V trenutku, ko sem pomolila noter glavo, se je gospa prijela za spodnji del angelčka (bolniška halja, ki se zaveže zadaj) ter ga potegnila gor, da si je prekrila ves obraz, samo oči so prestrašeno kukale ven. Obraz je res ostal skrit, vse drugo pa je bilo na ogled postavljeno. Dogodek bi lahko morda izpadel kot zabaven, vendar ni. Ne vem, katera od naju je bila bolj presenečena, vznemirjena. Kasneje sem izvedela, da je gospa določene veroizpovedi, ki ne dovoljuje tujcem razkrivati svojega obraza. Seveda sem jo potolažila in pokrila. Za v prihodnje pa smo ji vendarle priskrbeli nekakšen šal, tako da je bila bolj zadovoljna in mirna za čas bivanja v bolnišnici.

Po Janinih besedah zapisala Psiha

MOJ CILJ

Ko bi bili le zdravi, pa enega boli roka, drugi se treše, tretji ima zjebana pljuča, da ne govorim o duševni stiski, tesnobi in strahu.

Če se najde kdo, ki bi rad popil kavico, prinesel dobro voljo, osvetlil življenje v temačnih trenutkih, to je že uspeh. Na lažne obljube, nakladanje, nesporazume in slabe izkušnje se človek težko navadi ali pa postane zamorjen in žalosten. Imam željo po normalnem bivanju. To je povezano z zdravjem, pa tudi s financami. Če zamižim na eno oko, sem lahko kar zadovoljen, ljudje izginjajo iz mojega življenja in vedno bolj sem sam.

Narediti ali delati kaj koristnega, zapolniti praznino v sebi in doživeti neko osebno zmago, čeprav majhno, to mi je cilj.

Kavica

DAN NORCEV

Zbudim se v lepo pomladansko jutro. Na radiu se ravno začenjajo poročila. Osupel z globokim začudenjem ne morem verjeti svojim ušesom. Vojna v Ukrajini se je končala. Pravzaprav so se končale vse vojne, odpravljena je bila korupcija v gospodarstvu in politiki, ljudje so zaživel drugače. Nič več zase oziroma drug proti drugemu, temveč vsi za vse. Med poslušanjem pogledam na koledar, kjer piše prvi april.

Čuri

CENT TU, CENT TAM

Ko se trudim, pa naj sije sonce, lije kot iz škafa ali pa sneži, jaz vedno stojim pred Lidlom in skušam zaslužiti vsaj za hrano, ker kaj več se s ponujanjem časopisa skorajda ne da narediti. Bi pa izpostavil eno stvar, ki se mi med ponujanjem dogaja. Situacija pa je takšna, kot jo bom opisal. Ne razumem ljudi. Kako ne moreš dati desetih centov, kako? To pride na mesec, če vsak dan zapraviš deset centov, tri evre. Upam, da bo šla prodaja, zdaj ko se bliža pomlad, ko se ljudje malo zbudijo in jih pogreje toplo sonce. Bo mogoče takrat malo lažje narediti kaj drobiža. V vsakem primeru pa mi večinoma pomagajo tisti, ki že tako zase nimajo in živijo skromno, tisti drugi, ki imajo dovolj, ah, kje, niti pogleda ti ne namenijo. In da, včasih je pomemben le kakšen nasmeh ali pogled, pozdrav, in že to je meni veliko in mi pomeni isto, kakor da mi kdo nameni kovanec. Gremo naprej. In še zahvala vsem dobrim ljudem, ki hodijo v Lidl v Mostah. Hvala vam za podporo in lepe besede.

Jenko

KALANHOJA

Nekega dne, ko sem se po ustaljeni poti vračal z metadonske terapije, sem pri vrtovih opazil odvrženo lončnico. Nisem je takoj pobral, saj se ponavadi, ravno ko kaj pobereš, izkaže, da ima stvar lastnika. Zato sem še nekaj dni počakal, in ko sem bil prepričan, da se z rožo nič ne dogaja, sem jo pobral in odnesel domov. Roža, kalanhoja, je bila očitno šokirana, saj jo je nekdo zavrzel. Čez čas si je pri meni opomogla in tudi zacvetela. Malo po cvetenju jo je na oni svet poskusila spraviti Cilka, moja podgana. Odgriznila je dva lepa kosa rože, zemljo pa tako razmetala, da sem jo moral pobirati po tleh. Cilka je zelo ljubosumna, posestniška in maščevalna; vseeno pa imam pri njej bonuse, ki si jih kupujem s hrano. A o tem kdaj drugič.

Kalanhojo imam zdaj že dolgo, moral ji bom dodati sveže zemlje. Nasploh mi rože kar dobro uspevajo, kot bi lahko vsakemu, ki bi malo poskrbel zanje. Potrebujejo malo vode, sonca in ljubezni, ki je ena glavnih metakomponent. Dokazati je ne moreš, pa vseeno je tam nekje...

Robert Ž.

KOT TA PES

Nikoli ne vem, kje bom spal in kje vstal. Vsak dan nova bolečina. Ljudje me ne razumejo. Ali pa jaz ne razumem njih. Od nekdanj je tako. Od tistih prvih trenutkov življenja. Ko sem bil odveč. Nihče me ni imel rad. Nihče me ni objemal. Nihče me ni pogrešal. V očeh mimoidočih neznancev zaznam prezir. Ne vem, zakaj. V srcu sem dober človek. To utrujeno srce. Boli. Ves ta čas, ko tavam in blodim. Prosim za pomoč. Ki je redka. Kot sta redka razumevanje in toplina. Brez topline počasi zmrzneš. Kot da te ni. Za ljudi. Za ta prekleti svet. Utrujen od vsega. Utrujen od življenja. Samota. Ubija me samota. To je najhujše. Nikogar nimam. Imel sem psa Reksija. Pa je umrl. Morda so ga zastrupili. Za veterinarja nisem imel denarja. Kar ležal je tam, s tistimi velikimi lešnikovimi očmi. Pomislil sem, da mu je zdaj lažje.

Kot ta pes sem, sem pomislil.

Franjo Frančič

MOJE KRALJESTVO

Sem invalid. Trajno nezmožen za delo. Imam svoj dom. Majhen, a svoj. V bistvu ni čisto moj, občinski je. Je pa dotrajan. Pralni stroj sem kupil z izredno pomočjo. Tudi pri plačilu položnic si tako pomagam. Hrana zmeraj dražja, paket Rdečega križa zmeraj manjši. Težko je biti čist in obrit. To stane. Brivska pena in britvice, pralni prašek in milo ter šampon. Ko vprašam na Kraljih, nikoli ničesar nimajo. Vem, jebe se njim. Ko vprašam, če bi kdo podaril mikrovalovno, pravijo, da bodo napisali, pa nič ne napišejo. Lolek Bolek sem za njih. Včasih si želim, da bi jih bolelo. Tako kot mene moje poškodovano telo boli. Morda bi potem znali bolj prisluhniti. Ali pa tudi ne. Rad imam svoj dom. Samo uredil bi si ga rad. Da imam kje pogreti hrano. Da se umijem. Vem, da prodajajo vse to, vendar nimam dovolj denarja. Vem, da donirajo tudi. Samo jaz nikoli nič ne dobim. Ali pa pozabijo napisati. Pozabijo name, ker sem nepomemben. Pozabijo, da sem človek. Oni na Kraljih pozabijo, da sem kralj. In kako naj drugi vedo, kaj jaz potrebujem? To vas vprašam. Jaz iz svojega kraljestva.

Perica

P. S. »Za donaciji merilca pritiska in mikrovalovne pečice se iz srca zahvaljujem dobrim ljudem.« Perica

PUSTOLOVŠČINA

Okoli polnoči sem se zbudil v LPP-garaži v Grosupljem. Najprej sem moral sprožiti alarm, da bi se pojavil nekdo, ki bi me lahko spustil ven. Prišel je varnostnik, ki mu ni šlo v račun, kako sem končal znotraj zidov objekta. Povedal sem mu, da sem zaspal na avtobusu, nato me je spustil ven. Prostor za spanje sem si poiskal ob neki tovarni, postlal sem si kar na preprogi pred vhodom, zjutraj pa sem se z drugim avtobusom vrnil v Ljubljano. Priznam, dobro sem se naspal na svežem zraku.

Sale #026

RECITAL

Kot ste verjetno že prebrali, smo 2. marca napolnili Kino Šiška. Nastopili smo z recitalom *200 korakov do oblakov*. Trinajst nastopajočih nas je z zanosom predstavilo svoje zapise in ponosna sem, da sem bila ena izmed njih. Na vajah sem se z vsemi odlično ujela in na dan predstave smo tako dihal kot eno. Ob tej priložnosti se zahvaljujem naši režiserki Maji Weiss, Jeanu in drugim 12 kraljicam in kraljem, predvsem pa cenjeni publiku, ki nas je razveselila in nam odvezla tremo. Upam, da še kdaj ponovimo!

Nina Stepanovič

GRAVITACIJA

Opazam že nekaj časa. Sej vem, da to pride z leti. Vidim, kako deluje gravitacija na moje telo. Začne se že na obrazu, ličnice so mi padle nekako dol in se naselile v gube okrog ust. Čisto počasi po vratu gre proces naprej in se širi na prsi, ki več niso balkon. Tudi parter ravno ne, bolj loža. Že dolgo med pozdravljanjem ne maham več z roko. Ker če to naredim, začne valoviti koža pod pazduho; in to se dogaja tudi na drugi roki. Da o rokah ne govorim. Dlani so še v redu, ampak koža okoli členkov je nagrbčena. In to gre še naprej. Po nogah se nekaj nabira okoli kolen. Očitno imam preveliko kožo za lastno telo in se nabira na vseh možnih in tudi nepričakovanih mestih. Tako se mi zdi, da gravitacija deluje in povezuje moje telo s samo zemljo. Še dobro, da zaradi gravitacije ne padem s planeta. Bodite dobro.

Xena

VIP-PREVOZ V ZAPOR

Ko sem se pred več desetimi leti iz Madžarske pripeljal na srbsko mejo, sem po nasvetu odvetnika izjavil, da se predajam oblastem. Policist je vzel moj potni list, nekaj preveril in rekel, da ni v sistemu ničesar proti meni. Prišel je še drugi policist, ki je pogledal malo bolje, in rekel: »O, je, je.« Nato so me posedli v sobo, kjer sem pil kavo in kadil cigarete ter čakal, da me odpeljejo v Beograd. Ko smo se usedli v avto Yugo Florida in začeli vožnjo, je počila guma, ki je policisti niso znali zamenjati, zato sem jo jaz. Za nagrado smo se ustavili v bifeju, kjer sem spil pivo. Ko smo prišli do Zrenjanina, me je tam prevzela druga policijska enota, ki me je peljala do Beograda. Ko smo bili 15 kilometrov pred ciljem, so se ustavili in me vprašali, če sem lačen, čemur sem pritrdil. Šli smo v lokal, kjer sem naročil pleskavico in kokakolo, tako kot vsi drugi. Ko je prišel račun, je policist hotel, da plačam, pa sem povedal, da nimam denarja. Malo se je razburil in me zmerjal s hudičem, plačati pa so vseeno morali oni. No, nato pa so me končno dostavili v zapor.

Sedežna

POLJE ČASTI, 14. DEL

Človek nima drugega otoka kot samega sebe. (Elif Shafak, Istanbul, Istanbul)

Pravila, pravila, pravila.

Vsaka skupnost ima svoja pravila, tudi Pelikan. In prav je tako. Le da gredo Luku na živce. Zavija z očmi, ko ga opozorijo. Ne dobi čika. Spotakne sostanovalko na terapevtskem sprehodu, ne dobi čika, mogoče tudi kave ne. Žal mu je. Saj ni hotel. Malo heca pač. Vstopi v hišo obut v čevlje, kar je proti pravilom, ne dobi čika. Navdušen je nad branjem Siddharte Hermana Hesseja in nad Štoparskim vodnikom po galaksiji (1. del) Douglasa Adamsa. Bere Čarovnikovega vajenca, ki ga je dobil za božič od mame, v Gejši spozna tuje svetove. To mu je všeč. Le kje vidi sebe? Nekoč bo šel v ta svet ... Telovadi v ozki sobici, a motivacija popušča. Dobi prve obiske staršev po enem mesecu in v žep stlači vrečko domačih suhih krhljev. To je prepovedano, a vzame. Prinesla mu jih je mama. *Kaj mi pa morejo*, si misli. Od očeta pričakuje šteko čikov, tudi tu bo vzel skatlico, da bo izzival. *Vsi me bodo gledali, smejali se bomo*. A oče pride prej in šteka ostane cela za pregled.

Enkrat na teden lahko pokliče domov. Želi slišati brata. Z njim se lahko pogovarja, saj ga razume. Čeprav brat ne razume, zakaj je stopnjeval z mamili, zakaj je moral iti tako daleč, trava že, to večina kadi ... Luku je prinesel kitaro, da so lepše preživeli božični in silvestrski večer. Luka ne igra, a njegov sostanovalec, starejši možakar – alkoholik –, lepo igra, zraven kitare še orglice, in poje.

Luka ne sme klicati brata, ker ni tak dogovor, zato dobi ustni opomin pred izključitvijo. Vpije na pedagoško delavko, saj je mlada, še mlajša od sestre, kaj mi pa more: »Ti meni ne boš jemala telefona!« V njem se kregajo različni svetovi ... *Hotel sem zakričati, in tudi sem, a so mi zaprli usta. Po obrazu so mi tekle solze. Lahko se še tako dobro pripraviš, a ti izkušnja bolečine ohromi um. Bolečina zaustavi čas in izgubiš sleherni občutek za prihodnost. Resničnost izgine, celotno veselje se scvrkne v tvoje telo. Zdi se ti, da boš za vedno ostal zamrznjen v trenutku, da nikoli več ne bo nobenega drugega časa*.

Kar letelo je iz njega. Potem mu je bilo žal, a prepozno. Tu ni heca. Spet je šel vase, le kaj mu je tega treba? *Zakaj sem sploh tu?* V pogovoru ni več sodeloval. Njegovega terapevta še en dan ne bo. Jokal je, iskal najlažjo pot. Nikoli se ni znal soočiti sam s sabo, resnice ni prenesel ali je ni znal prepoznati. Tega bi se mogoče naučil v Pelikanu. Sam tega ne zmore, a je zelo pomembno. Tu ni izgovorov, da ima motnjo (ker ima kromosomsko sliko drugačno od običajne), to je samo skup faktorjev; kromosomska motnja in ločitev staršev, ki pripomore k temu, da je tak moški lahko nekoliko agresivnejši, impulzivnejši. In to je tudi vse. Luka je normalen mlad moški, ki doživlja abstinenčno krizo narkomana.

Če bi bila tukaj oče in mama, bi mi pomagala, vedno sem se zanašal nanju, čeprav sta bila stroga, oče me je celo enkrat udaril, ko sem zjutraj zaspal na avtobus za v šolo. Tekla mi je kri iz nosa, oče pa me je peljal v šolo. Njemu nisem nikoli ugovarjal.

Odločil se je, da gre. »Grem, da ne bom komu kaj naredil!« Spakiral je svoje stvari. Dobil je svoj telefon, svojo denarnico in si plačal avtobus do Ljubljane. Le kaj je premišljeval na tej vožnji? Pripravljen se je bil predati žalosti, in vedel je, kako ... Šel je naravnost na Metelkovo, kjer je dobil, kar je pogrešal.

Stvari se nagibajo k temu, da se odkotalijo v nič. (Alfred Doblin, Nesmrtni človek)

Odpeljal se je tudi naprej, se še enkrat zadel in blažen prenočil na stari lokaciji, kjer je bival kot brezdomec. Zjutraj se je prebudil v težki praznini, vse okoli njega je bilo umazano ... Zvečer so ga vsi domači klicali, a telefon je ugasnil. Odplaval je v svet nirvane in prvič po dveh mesecih ni bil nervozen in prestrašen. Bilo mu je lepo.

Luna sveti v temni noči, kaže pot in boža, medtem ko sonce slepi in biča, dokler niso oči solzne in koža rdeča. Luna ima temno moč – najbrž nikoli ne veš: te obsedeno oblega ali ohranja ustrezno razdaljo? (Ana Marwan, Zabubljena)

Glodala ga je slaba vest. Vodil ga je gon po preživetju, ki se mu ne da zoperstaviti.

Sem samo pajacek,/ ki ga stre meziniec./ Žal, da tak pajacek/ nosi v nogah svinec./ Če spustiš pajacka,/ ki stoji na glavi,/ se spet sam od sebe/ na noge postavi./ V tem je vsa nesreča,/ vsa obstojnost niču,/ sicer vse odšlo bi/ prav zares k hudiču. (Janez Menart, Ciciban; in Ana Marwan, Zabubljena)

Kaj je z detoksom, za katerega je oče tako drago plačal? Ga bo mamin partner sprejel v G. R., kjer se je počutil tako dobro? Delal je v hlevih, pomagal je stopiti na noge marsikateremu skotenemu teličku, vozil je veterinarja od kmetije do kmetije, se pogovarjal z ljudmi, vzljubili so ga že. »Kje je naš fant?« so spraševali po njem. Z veterinarjem sta sobivala v miru; če nista bila v službi, sta šla k babici in ji nasekala drva, skuhalo kosilo, pospravila kuhinjo, nakupila stvari, ki jih sama ne more več. Vse zelo mirno, skromno, a srčno. Nobenih očitaj in pritiskov. Ja, zjutraj ob osmih je bil že na ljubljanski postaji, na avtobusu. Poklical je še mamo, da je ne bi skrbelo. Zlagal se ji je, da je čist. V G. R. je bil prijateljsko sprejet, seveda z rahlim pridihom nezaupanja, in čez dan je povedal vse. Prejšnji večer je stopil zvezdam naproti. Zdaj mu je žal. Okoli sebe ima veliko dobrih ljudi. Družina trepetala zanj, ve, da ga imajo radi. Dobil je še eno priložnost. V 24 urah lahko pokliče v Pelikan in se pogovori, kam naprej. To je res storil. Očitno je spoznal, da mora sprejeti strokovno pomoč, podporo, saj sam ni zadosti trden za treznost, da bi znal reševati probleme, da bi znal zaživeti. Potrebuje strokovno obravnavo. Mora oditi daleč stran, kajti bližina vsega prepovedanega je premočna slast. Čez en teden z očetom odideta še k zobozdravniku, ki popravi škodo, ki je storjena na zobovju. Potem se odpeljeta naslednjemu cilju naproti; daleč v planinskem svetu je ta komuna. Samo nekaj fantov, ki živijo tam, ju sprejme. Žalostni so njihovi pogledi, nekoliko izgubljeni, a se zberejo okoli Luka, tvorijo ščit, ki ga bo varoval. Oče ve, da bo v dobrih rokah, in je hvaležen za vsak dan, ki ga Luka lahko preživi pri njih.

Erazem

Foto: osebni arhiv

Mariborska scena:

Renato Volker – Rene

PREVZET

Ta mesec sem hotel zapisati intervju s psihiatrom, ki sem ga preložil že vsaj trikrat. Vmes se mi je zgodila cela psihiatrija. Nisem več prepričan, ali sem terapevt ali pacient ali bolnikov skrbnik. Verjetno smo vsi vse, vsaj občasno. Sicer pa ena moja pravi, da če vaš partner ni tudi vaš terapevt, ste na napačnem kavču.

Drugega marca me je Jean Nikolič, urednik Kraljev ulice, poklical okoli dveh popoldan in mi rekel, da mi je zrihtal nastop v Kinu Šiška na dogodku *200 korakov do oblakov*. Kao pet minut. Uredil sem se, skočil vmes na poslovni sestanek, ki se je izkazal za izredno uspešnega, kar se mi ni zdelo nič čudnega, ker vse, česar se zadnje čase lotim, mi nekako rata. Ne vem, kako, ampak mi. Če si dober, si dober. Vem, da gre ta izjava marsikomu na živce, ampak meni pomaga, da furam svojo pot dalje.

Preden prečkam cesto, mi nekdo potrobi, stopim do avta, prisedem in me zapelje do Štajerskega avtodoma na pumpo, na Ptujski, kjer sem se potem s *prevozi.org* nameraval odpeljati v Ljubljano na nastop. Ta nekdo je bil znanec/prijatelj, ki mi je med krajšo vožnjo pihal na dušo, kako zanimiva je moja prva knjiga, in omenil, da se ga je nekaj prizorov še posebej dotaknilo. Hvala ti, Urban, take povratne informacije so neprecenljivo moralno sponzorstvo in naložba za nadaljnje pisanje.

Na prevozi ob 17.30 ujamem par, ki je ob petnajst do štirih bil še v Ljubljani in se zdaj vrača. Nista prišla samo po mene, ampak jaz sem se zahvalil vesolju, kot bi mi bila poslana. V bistvu sta v neko kavarno dostavila tortice. Ja, med koronsko krizo sta ostala brez dohodkov in sta se znašla. Odložila sta me vizavi Kina Šiška in že čez nekaj minut sem stal na odru. V publiko pa cvetober slovenskih politikov, državnih funkcionarjev in klošarjev, z Luko Mesecem na čelu, ki so si prišli lajšati vest nevoljnosti narediti več, da bi bila taka praznovanja stvar preteklosti. Če nekomu stopiš na nogo, ni dovolj, da se mu opravičiš, pomaga predvsem, da stopiš dol in mu pomagaš krevsati dalje. In da ne bo pomote, govorimo o politikih na splošno.

In tako z odra, z iztegnjeno desnico, s sklenjeno pestjo, zavpijem: »Maribor!« Nekaj skromnih ehov se potruji ne izdati lokacije sedeža in sramežljivo pritegnejo: »Šampion.« Ja, samo ne letos. Niti lani. Žal. Z mammo sva bila na derbiju. Pri 82 je žabare in sodnike preklela kot kočijaž.

Nato povem, da so me poklicali pred nekaj urami in mi namenili pet minut, zato bom ta nastop opravil z Levico. Besedna igra, vredna oskarja. Ja, poln sem samega sebe, ko Fructalov sok. Referenco bodo razumeli samo posvečeni. Publiko sem zaupal, da kadar nastopam v Ljubljani, nisem prepričan, ali jih bolj moti to, da sem Štajerc, ali to, da sem peder. Potem pa direkt v žilo:

»Na štajerskem obstaja urbana legenda, ki se prenaša z očeta na sina in pravi, da kadar imaš za punco, za ženo, Štajerko, potem ne rabiš psa pri hiši.« Polglasni haha mi je dal vedeti, da sem slišan. Prvi joke je pomemben. »Če imaš Ljubljankanko, potrebuješ pa dva psa, da se ti kuzla ne zgoni.« Enim parim se je malo nasmejalo, nekaj jih je debelo požrlo slino, enima dvema pa se je rahlo bruhnilo v usta. Ja, take šale sprejemamo različno – kot vsako resnico. »Ženske v publiko me običajno

Foto: Nada Žgank

Rene na dogodku 200 korakov do oblakov

obsojajoče gledajo in si mislijo: »Prokleti peder, kako nas je naštudiral.« Tipom hodi pa samo eno po glavi: »Že tak me pol plače košta, zdaj bo treba pa še dva psa futrat.«

Po haha in ojoj sem nadaljeval: »Sicer pa ljudje pravijo, da o tem, s kom delimo posteljo, ni treba govoriti, še manj po ulici paradirati in na to ponosni biti. Baje smo vsi eno. To je sicer res, da smo vsi iz družine *homo sapiens sapiens*, samo jaz sem malo bolj *homo homo sapiens* in o tem pač rad govorim.« Mini aplavz. »Tako kot je več vrst vseh sort ljudi, je tudi več vrst gejev. Poznamo bronaste geje, to so tisti, ki so poročeni, imajo družine in se skrivajo po parkih, kjer vsake toliko iščejo turke in Turke.« Tukaj sem potem dodal ilustracijo osebne izkušnje: »Tudi jaz sem bil eden od njih. Prvo izkušnjo z moškim sem imel namreč pri 33, v Kristusovih letih, takrat so ga pač križali. Tudi mene je takrat eden v križ nabijal, ampak zame je potreboval samo en žebelj, pa mene ni mama zraven gledala, bi pa jokala ko Marija, če bi videla, kaj mi je delal.« Aplavz. Upravičeno. Je le bila premiera.

»Srebrni geji so tisti, ki so enkrat, dvakrat poskusili z žensko, vsak se kdaj zmoti in se mu oprost, ki so potem ugotovili, da so jim všeč moški. Zlati geji pa so tisti, ki nikoli niso občevali z žensko.« Takih je bilo kar precej v publiko, pa ni nujno, da so bili geji.

In na koncu sem predstavil še platinum geje. »Platinum geji pa so tisti fantje, ki so rojeni s carskim rezom. Tisti, ki še ven iz pičke niso hoteli, kaj šele not.« Plosk, plosk in še enkrat plosk, pospremljen s haha in lol.

Glede na to, da so moje šale padle na plodna tla, je pač bilo dobro pognojeno, sem zaključil z najnovejšim politično nekorektnim pregovorom: »Bolje tič v riti kot golob na strehi.« Kisli nasmehi smetane iz prve vrste so mi zasladili večer. Bolj namrgodeno sem se držal ob zastoj kanapejih in pijači za brezdomne, ki so si postregli v avli kina po končanem kulturnem delu dogodka. Ko opazuješ dno družbe in spregledaš iskricke v očeh ljudi, ki so iz tega ali onega razloga pristali pod nivojem sprejemljivega, ti ni vseeno. Oni, ki so na pragu pomladi basali ozimnico sadja v nahrbtnike, so verjetno tisti, ki vsaj malo planirajo. Tega sam nikoli nisem počel. Morda pa zato namenjam deset odstotkov od prodaje svoje naslednje knjige v trajno last Kraljev ulice, da nikoli več ne bi bil eden od njih. Sem kar malo ponosen nase. In iskreno hvaležen, da sem lahko del te družine.

VZGAJANA, KOT BI BILA PES

Prišla sem v globoko stisko in osebnostno krizo, ker so me starši vzgajali kot psa. Bila sem rojena kot nezaželeni punčka, saj je imela mama že izbrano ime za fanta, Urban. Tako sem zajebala že ob rojstvu in bila 14 dni brez imena. Mama me nikoli ni mogla sprejeti, babica prav tako ne. Tako sem doživela grozne stvari že v zgodnjem otroštvu.

Zdaj ko to pišem, mi po roki gomazijo mravljinčci in se pojavlja kurja koža. Mama si je želela sina in tega ni skrivala, tudi med mano in bratom je delala zelo velike razlike. Precej let sem spala na tleh brez jogija, nisem imela svoje sobe, zame je bilo težko kar koli kupiti, ni bilo osnov za dostojno življenje. Mama je v svojem življenju dosti tudi prejkala, me maltretirala z ocenami in s šolo ter silila z diplomom. Zaradi tega sem bila na koncu hospitalizirana v Ljubljani, kjer se mi je ob vprašalniku, kakšno otroštvo sem imela, sesul svet. Takrat sem se prvič pri 22 letih zavedela vpliva otroštva na življenje in da mogoče nisem za vse sama kriva. Še pred tem sem pri 12 letih končala v samopoškodbenem vedenju, po rokah sem se udarjala z različnimi predmeti. V srednji šoli sem bila tarča posmeha, bila sem tiha in nisem si upala kaj dosti govoriti. Zdaj veliko pišem, saj vse buta iz mene. Pojedla sem že kar nekaj tablet, ampak prav dosti ne pomagajo. Travme so ostale zapisane v moji duši in mojem telesu. Še vedno mi odmeva v možganih očetov glas, ki je celo življenje kričal na nas in nas maltretiral. Pri psihiatrih sem dobila vse možne diagnoze, ki se jih da dobiti. Veliko solz sem prejkala in zbolela za tesnobo, anksioznostjo in vsem

možnim. Najbolj boli zloraba, ki zareže kot nož v srce, v um, in pusti posledice, grde spomine in brazgotine. Čutim, da sem čustveno poškodovana in onespособljena za življenje. Jezna sem in zagrenjena, za tem se skriva ena sama bolečina. Velikokrat slišim komentarje, da mi starši niso nič dolžni. Osebnostno menim, da je dolžnost vsakega starša otroka spraviti na pravo pot v življenju, ne pa na psihiatrijo in ga totalno uničiti. In ne maram zajedavcev in glodavcev, ki druge ljudi izkoriščajo za doseg svojih ciljev, finančnih ali čustvenih. V glavi mi stalno odmeva, da nisem dovolj dobra. Sama sem, družbo mi delajo občutki krivde in sramote. Menim, da je v življenju zelo pomembno, kakšno otroštvo imaš, sploh prvih sedem let. Oče mi očita, da nimam nobenega spoštovanja do njega, mene pa ob tem zanima, če ima on kaj spoštovanja do mene. Tam na Štajerskem sem hodila v šolo na vasi, nikomur si nisem upala povedati, kaj točno se mi dogaja. Počutila sem se osramočeno. Osramočeno, da imam takšne starše. Moje skromno mnenje je, da so to starši, ki si ne zaslužijo naziva starši in ne bi smeli imeti otrok. Nimam nobenega dostojanstva. Sem vse, samo človek ne. Kurba, prasica, propalica. Tudi sama zase tako mislim, da sem vse, samo človek ne. Kar naprej se mi ponavljajo vzorci iz otroštva in kar naprej srečujem ljudi, ki bi me maltretirali in me komandirali. Posegajo v moje zasebno življenje in mi skušajo narekovati tempo.

Odvečna

PAPARAZZI ZA REVEŽE

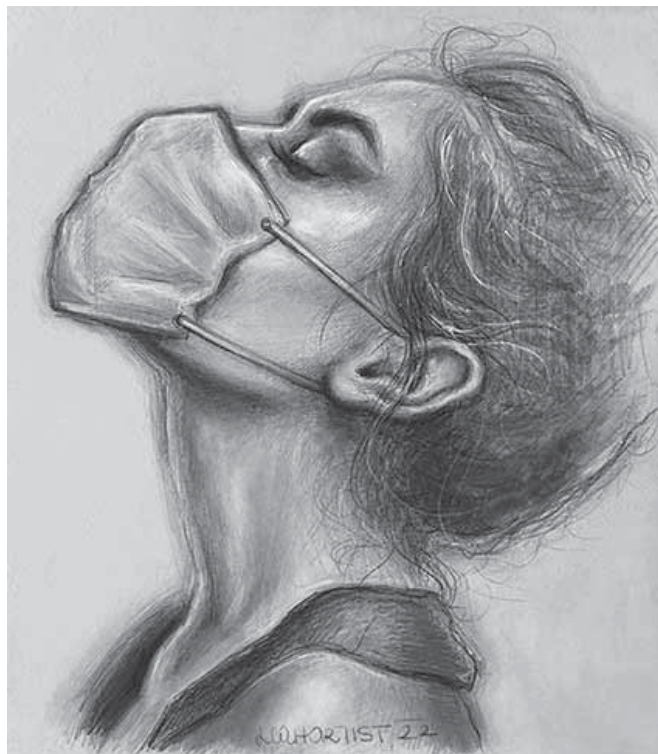
Foto: osebni arhiv

Maja Drolec

PETDESET CENTOV

Zadnjič, ko sem šla k zobozdravniku – zasebnemu koncesionarju –, kajti v zdravstvenem domu ne moreš dobiti novega zoba, ki ga je treba plačati, sem parkirala avto na večjem parkirišču z uro. Že od daleč sem videla pred njo stati osebo; niti nisem vedela, ali je otrok ali odrasel človek. Namenila sem se proti uri, da bi plačala parkirni listek. Prepoznala sem Nežko, svojo nekdanjo sodelavko, precej starejšo, verjetno kakšna tri leta čez sedemdeset. Njeno telo je spremenjeno in bolno, skrušena postava, obraz pa izmaličen z novotvorbo. Nisem še videla takega obraza – levo pod nosom ji raste bula, ki ji jemlje življenje. Kar stala je tam in čakala. Ko me je zagledala, jo je bilo sram. Sram, da je tam v tistem trenutku, sram svoje bolezni. Presenečena, da me vidi, ni nič rekla, samo umaknila se je, da sva plačali listek jaz in neka gospa za menoj, ona pa je odšla proti avtu, ki ga je mož parkiral ob robu parkirišča, kar precej daleč stran. Kmalu so se zaslišali glasovi, jezno vpitje, preklinjanje, grožnje. Njen mož je bil vedno glasen, a tokrat je bil besen. Besen, ker je Nežka v avtomatu pustila petdeset centov in prišla po nov kovanec, jezen, ker ni znala iz avtomata izzbati parkirnega listka. Prepričani, ki se je slišal daleč naokoli, me je spomnil na otroštvo, na mojega očeta, ki je vedno tako vpil, žalil in besnel. Kaj pripelje človeka tako daleč, da spušča neartikulirane glasove in žaljivke za prazen nič? Da se spozabi nad svojo ženo? Je to mogoče strah, ker njena bolezen vidno napreduje, strah, ker ve, da jo bo izgubil, jeza, ker mora noč in dan gledati ta obraz, ki ni lep? Kaj pa njeno spoznanje, da je nemočna? Vedno je bila nad njim, ponosna, gospodarna, varčna, saj je bila njena zasluga, da sta zgradila družinsko hišo, v kateri zdaj živi tudi hčerina družina.

Včasih je bila Nežka lepa, manjše rasti, vitka, vedno zelo hitra, obuta v salonarje z visokimi petami; četudi je kdaj pešala dva kilometra do šole, je bila poskočna in hitra. Oblečena je bila lepo, največkrat v krilo, ki ni bilo predolgo, ali obleko, ki jo je naredila mladostno, le na kakšnih izletih je bila v hlačah. Njena pričeska je bila vedno kratka, malo nagajiva, rjavolasa, in obraz vedno lepo naličen. Rada se je pogovarjala, mene je spoštljivo vikala, kadar sem jo zapeljala s kakšne konference. Živelci sva v

Leah Artist Mihalič

isti vasi, avta pa ni vozila, tako kot moja mati ne. Bila je stroga učiteljica, pravili so, da je zahtevala red, če ne, je učenca tudi udarila. Seveda potem, ko se je šolska zakonodaja spremenila, ni več tepla, je pa veliko zahtevala in njeni učenci so se veliko naučili. Našega Grega je učila v drugem razredu in vem, da je bila dobra učiteljica.

Nežka je prišla nazaj pred avtomat in ni nič rekla. Njena ramena so bila še bolj upognjena, koščena, roke tresoče, kot da se topi in manjša pred mojimi očmi. Vem, da ne prenese, da jo vidim brez ličil. Slutim, da njene osebe ni več, ostalo je samo telo, pa še to, kot bi bilo iz stekla, skoraj nerazpoznavno. Kljubuje staranju, a ne kljubuje bolezni.

Pokazala sem ji, kako deluje parkirna ura, potem pa sem s cmokom v grlu odšla. Žalostna. Videla sem, da se je od tedaj, ko sva se srečali zadnjič, globoko v njej nekaj porušilo, neko ravnesje se je zdaj nepovrnljivo prevesilo na eno stran in ga ne bo mogla več vrniti.

NA KOLONOSKOPIJI

»A TO MI BOJO ŠLAUF U RT PORINL?«

»JA ...«

»O MARIJA, ZDEJ BOM PA ŠE JS JUMFR ZGUBU!«

SPREMLJEVALKA

Priloga Društva slovenskih pisateljev Vrabec Anarhist se tako kot spletni portal imenuje po neuklonljivem ptičku iz romana Ivana Cankarja Hiša Marije Pomočnice, ki se je na vsak način hotel prebiti na svobodo in ga lahko razumemo kot simbol večne utopije. Čeprav je vrabček v romanu nesrečno končal, smo ga oživili v prepričanju, da mora biti svoboda temelj družbe in ustvarjalnosti. Prilogo urejata Igor Divjak in Neža Vilhelm.

Andraž Rožman

ČRTOMIR CLONSKY, PESNIK IN PISATELJ: PSIHIATRIJA JE LEGALNI ZLOČIN ALI OD 17. LETA NE MOREM VEČ JOKATI

Foto: osebni arhiv

Črtomir Clonsky je izkušen pesnik in pisatelj. Objavil je dve pesniški zbirki, pripravljeno ima tudi tretjo, napisal je še roman, dramo, številne črtice, aforizme in še marsikaj, a se ne označuje za pisatelja niti pesnika, ampak za pisuna in stihoklepca. »Nisem sofisticiran pesnik in nikoli ne bom dobil kakšne nagrade. Pišem iz dolgčasa in užitka, da ljudi zabavam,« pravi pesnik in pisatelj, ki velikokrat tematizira stiske človeka v nevzdržnem kapitalističnem svetu, še posebno na psihiatriji, ki je tudi njemu prinesla veliko nasilja in stigme. Pravi, da je psihiatrija legalni zločin in da hoče nanjo pozabiti.

Ne nazadnje se s to tematiko ukvarja v romanu Psihiatrična država na sončni strani Alp, ki še čaka na izid. Kljub temu o psihiatriji ne želi preveč govoriti. Od nekdanj je bil panker. Pravi, da je pank poet slovenske diaspore, napisal pa je tudi besedilo za pesem Dekle izza zamreženega okna skupine Niet. Zelo dobro ga poznajo bralci in bralci Kraljev ulice, kjer objavlja že vrsto let. Danes Clonsky živi v enem od posebnih zavodov, ki se po Evropi (v skladu z mednarodnimi konvencijami) zaradi nehumanih življenjskih razmer zapirajo, a ne tudi v Sloveniji.

Kakšen vonj imajo prve spomladanske trobentice, o katerih pojejo Niet v pesmi, ki ste jo napisali vi?

Spomladanske trobentice nimajo vonja. To pesem, Dekle iz zamreženega okna, sem napisal v devetdesetih letih. Navdih sem našel v puncu na zaprtem oddelku. To pesem igra skupina Niet. Igor Drnovšek me je vprašal, ali bi jo dal za album Trinajst. Pesem se je vrtela na radiu, na televiziji.

Zakaj potem vonj po prvih pomladnih trobenticah, če ni vonja?

Še sam ne vem, kaj pomeni ta metaforika. Ne moreš vdihavati življenja, če si na zaprtem oddelku. Punca me je gledala iz zaprtega oddelka v Polju, ko sem šel mimo. To je bilo dekle izza zamreženega okna.

Je ona vas gledala skozi rešetko ali vi njo? Nimam odgovora. Pod psevdonomim Clonsky sem napisal dve pesniški zbirki. Imam materiala še za tretjo. Napisal sem roman Psihiatrična država na sončni strani Alp, zmes znanstvene fantastike in fikcije. Še dramo Bolnišnica na koncu mesta sem napisal.

Sta bili pesniški zbirki izdani?

Prijavljeni sta v NUK, izdal sem ju v samozaložbi. Za eno zbirko je spremno besedo napisal Valter Gorenc, za drugo pa Dejan Koban, ki sem mu hvaležen, ker me je večkrat povabil na Mlade rime, da sem tam vice klatil in so se ljudje smejali. Zase umotvore sem tam bral, da so se ljudje krohotali, saj nisem sofisticiran pesnik in nikoli ne bom dobil kakšne nagrade. Pišem iz dolgčasa in užitka, da ljudi zabavam. Slovenci imamo smisel za samohumor, tako kot je že Milčinski pisal v Butalcih. Sicer nisem ciničen in sarkastičen, na Mladih rimah pa sem bil malo.

V svojih pesmih in nastopih pripovedujete tudi neko resnico. Kakšna je?

Dejan Koban je napisal, da sem še poslednji pankerski mohikanec v Ljubljani, čeprav se nisem oblačil tako, na koncerte sem pa hodil. Nazadnje sem bil na Pankrtih leta 1987. Nisem pa na sestanke hodil. Imeli smo bend v garaži. Akorde sem znal, ritma nisem znal držati. Besedila sem prispeval. Takrat sem imel zapisanih kakšnih deset pesmi.

Kje lahko bralci in bralke preberejo vaše pesmi?

Naj mi pošljejo e-mail in jim jih bom poslal, samo naj jih ne zlorablajo in objavljajo. V Kraljih ulice objavljam pamflet in aforizme v rubriki Imam svoje mnenje, pa se z njim ne strinjam, pa kakšno pesem mi tudi objavijo. Kralji ulice so dobra revija. Imam okoli 70 aforizmov. Pisati sem začel pri 30 letih. Kolega mi je naredil fanzin, Valter Gorenc mi jih je pomagal delati pod psevdonomom

Clonsky Kalašnikov. Najprej je bila kratka verzija Psihiatrične države na sončni strani Alp, potem sem dodajal in je prišlo 50 strani. Pišem o političnem totalitarizmu, psihiatrih, stvorih, klonih, androidih, bunkah, volkodlakih, pankerjih, demokraciji ... V zgodbi so štiri države: Raj, Utopija, Psihiatrična država in Đihad. Na koncu Psihiatrična država razpade in spet zavlada demokracija.

Verjamete, da bo psihiatrična država res kdaj razpadla?

Ne, ne bo. Psihiatri delajo kolateralno škodo. Psihiatrija je legalen zločin. Življenje mi je na glavo obrnilo, ko so me hospitalizirali. Dva dni sem ležal depresiven. Odpeljali so me v Polje, kjer sem dobil injekcijo. Ne vem, kakšne injekcije sem dobil, spomnim pa se, da sem tehtal le kakšnih 40 kilogramov. Trpel sem Kristusove muke. V glavi se mi je vrtelo, kot bi bil pijan, suha usta, oči pečejo. Strup. Grozen strup. Kot bi bil politični zapornik, star sem bil 19 let. Ne vem, mogoče je bil pa fotr pri Udbi. Zaradi injekcije sem plešast in ne morem več jokati.

Ne morete jokati?

Pri 17 sem še jokal, zdaj ne morem več. Eni pankerici sem povedal, da mi solze tečejo iz oči v ušesa. Suze mi teku in uši. Ta izjava je potem prišla do reške skupine Paraf. Osebo jih nisem poznal. Pankerji so se poznali in izmenjavali ideje. Verjetno je to tako prišlo do njih. Fanzine sem delal že v osemdesetih. Takrat še ni bilo računalnikov, pa smo vsebino fotokopirali, prepisovali in prepisovali. Hvaležen sem Matjažu Voglarju, da mi je naredil prvi fanzin. Na psihiatriji sem začel kaditi in piti kavo. Rad spijem kakšno pivo in malo terana. Prej sem sovražil cigarete in tudi pil nisem.

Zakaj ste ravno na psihiatriji začeli piti in kaditi?

Uničen sem bil. Psihiatri so me poklicali k sebi in me vprašali, kako sem, jaz pa niti nisem mogel govoriti. Zaradi strupov, ki so mi jih dali, sem se tako počutil. En mesec

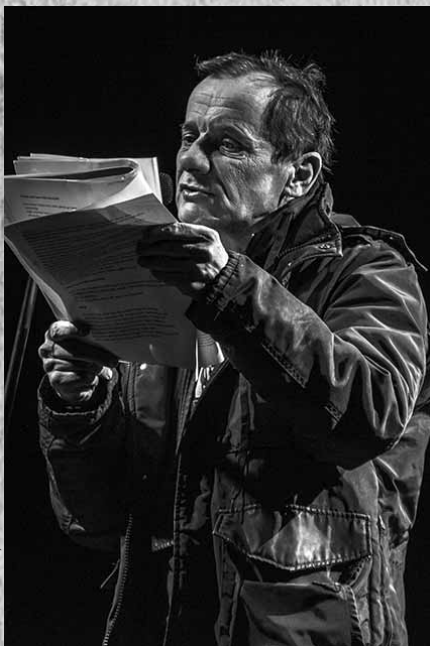

Foto: Marcel Obal, KINO Šiška

Črtomir Clonsky na dogodku 200 korakov do oblakov

sem dobival po tri injekcije na dan, 90 strupenih injekcij je to. Nevaren za državno varnost nisem bil ... Imam ideje še za druge knjige. Pozabljam, zato si moram sproti zapisati. Včasih dobim idejo v gostilni in pišem kar na račune. Blokec nosim s sabo, računalnika pa nimam. Je pa računalnik v zavodu, kjer živim, tako da lahko pošiljam e-maile.

Psihiatrija je legalen zločin?

Seveda, kaj pa drugega. Če bi imel denar in stanovanje, bi že skrbel zase. Da nisem bil v službi, mi govorijo. Saj so me tako zajebali, da so me registrirali kot invalida in mi niso dali službe za redno delovno dobo. Psihiatrija je po vsem svetu, naša je pa kot kakšna ukrajinsko-ruska. Včasih so policisti vlačili ljudi v Polje.

Se vam je na psihiatriji zgodilo kaj dobrega?

Kaki dobrega ... Kolikokrat so me pa nabutali ... Težil sem za ogenj, da bi si prižgal cigareto, pa so me zaprli v kletko. Hočem se pogovarjati z normalnimi ljudmi in pozabiti na norišnico. Vprašajte me raje kaj o knjigah ali o mojih starših. Napišite, da sem se kar dobro imel pri vojaki v JLA, kamor sem moral po srednji šoli. Najprej so rekli, da bom šel za oficirja, a potem sem bil navaden vojak. Nič hudega mi ni bilo. V mesto smo hodili in smešne stvari so se dogajale.

Znani ste tudi kot Kalašnikov?

Kalašnikov sem bil včasih. Zdaj sem kar Črtomir Clonsky. Črtomir je prvi pokristjanjeni junak v Krstu pri Savici, jaz sem pa Clonsky, prvi slovenski klon.

Govorim o umetnih ljudeh, to, kar dela vsaka večja država. A pravijo, da bluzim.

Povejte še kaj o svojem romanu Psihiatrična država.

Preveč je zgoščen in suhoparen. Nisem Drago Jančar, ne znam tako dobro metaforično in stilsko pisati. Zadnikar je rekel, da je roman zgoščen. Postmoderen. Sodobni bralec nima časa brati. Poslal sem jo na založbe, pa mi sploh niso odgovorili.

Nove izraze uvajate v romanu ...

Jokulator na primer. Za to sem slišal na Radiu Študent. Jokulator je naprava ... Ne vem, kaj pomeni, se ne spomnim, preberite knjigo, pa boste videli, kaj pomeni. Verjetno je to elektromagnetna naprava, ki vpliva na tvoje možgane ali ti naredi tumor v glavi. To psihiatri lahko delajo. Ta roman je negativna utopija, znanstvena fantastika.

O čem želite, naj vas sprašujem?

O starših. Če bi imel denar, bi najel detektiva, da bi mi našel identiteto. Imel sem svetle lase, ne vem, kako to, da imam zdaj temne. Znam kakšnih 20 švedskih besed, sumim, da sem od tam. Lahko da so me res ukradli.

Vaša identiteta je tudi, da ste pisatelj.

Pisatelj ravno nisem. Sem pisun in stihoklepec. To sem postal relativno pozno. Morda je pa res v vsaki stvari nekaj dobrega, saj ne bi napisal knjige Psihiatrična država na sončni strani Alp, če ne bi bil v Polju zaprt in maltretiran. Psihiatrom bi predlagal, naj sami spišejo kakšen akineton in moditen, potem bodo pa videli, ali bodo lahko hodili v službo in lovili shizofrenike. V Kraljih ulice sem napisal: Psihiatri imajo Radovana Karadića v Haagu, pacienti pa Nobelovega nagrajenca Johna Nasha.

Zakaj želite, da vas sprašujem o vaši družini?

Ker je razbita in sploh ne vem, ali sta oče in mama res moja starša. Sekiram se zaradi tega.

Kaj zdaj pišete?

Imam že dovolj materiala za tretjo pesniško zbirko, nisem tako produktiven kot drugi. Moral bom počakati, da dobim računalnik in printer. Sam bom natisnil zbirko in jo šel prijavit v NUK.

Bi si želeli založnika?

Pesmi so preslabe, da bi jih objavili. V Mentorju so mi jih sicer nekajkrat objavili. Napisal sem tudi kratke zgodbe, ki so bile objavljene v Literarnem nokturnu leta 2020.

Objavili ste dve pesniški zbirki, roman, dramo, kratke zgodbe ... Pa pravite, da niste pisatelj.

Drama je tudi bolj zanič ... Nisem pisatelj, nisem registriran v Peni. Ideje imam za naprej. Ko sem bil na Šentu, mi je šla po glavi levičarska knjiga: Kaj naj bi tovariši storili?

Iz kje črpate?

Usedem se v gostilno, spijem en pirček in si zapisujem na račun. Tako si delam zaznamke. Ko sem imel računalnik, sem tipkal na računalnik, čeprav slabo tipkam, pa lektorirati ne znam.

Ampak v romanu Psihiatrična država ni veliko napak ...

So, tipkarske.

Kdo pa ne dela tipkarskih napak?

Pa namerno sem pisal samostalnike z veliko začetnico, tako kot v nemščini, na primer Pacient in Psihiater. Podobno kot je pisal Orwell.

Verjetno ste razmišljali, kaj bi želeli z romanom sporočiti?

Lahko se derem in z glavo butam v zid, pa se ne bo nič spremenilo. Ker nimam vpliva ne na politike ne na zdravnike.

Zakaj ste začeli pisati?

Ne vem. Ideje so kar prihajale. Začel sem jih zapisovati in sestavljati besedila. Zaradi denarja tega nisem delal. Ampak bi mi prav prišlo, če bi dobil honorar, saj sem se navlekel na cigarete. Za cigarete sicer koga nažicam. V Avstriji imajo stanovanjske skupine in dobijo 1000 evrov na mesec, pa še snažilko imajo.

Ste že kdaj dobili honorar za svojo poezijo in prozo?

V Mentorju in na Literarnem nokturnu sem dobil, a malo. Praktično nisem dobil nič. Tristo evrov sem dobil za pesem od Nietov, od Sazasa. Od tega ne morem živeti.

To pa ni pošteno ...

Ne znam se prodajati. Pišem proti levemu in desnemu totalitarizmu, samo desni je veliko hujši. Turbokapitalizem je tudi drek. Proizvaja reveže. Eni imajo ogromno in nelegalno pridobljeno premoženje, eni smo pa klošarji.

Bi radi še kaj povedali?

Ne. Objavite kaj o mojih starših. Se ne maramo kaj dosti. Pa napišite, da mi je sošolka nekoč rekla, da so me ukradli. Razmišljam, ali je to res. In napišite še: Umivajte si evropske lulčke in ritke.

Foto: Cafe Wetrinsky

Amadej Kraljevič

MOLEKULARNO RAZTAPLJANJE

Vzreja konjev ne predstavlja zadostnega zaslužka. Strategije preživetja zahtevajo dodatno delo v prevozništvu, furmanstvu. V teh konjih skrivam celotno premoženje. Jamčenje varnega transporta dreves me lovi tudi potem, ko vzamem melatoninsko tabletko pred spanjem. Koliko lokalnih logističnih šerifov lahko sproducira ena takšna sprememba v zgodovini, ko pošlješ konje v pogon. Ritmi prevoznništva me bodo počasi upokojili. Udi postajajo vse bolj okorni, skorajda izkušeni gibanja, kot da bi sklepi bili prostor kamnoseštva in tam medsebojno brusili kosti v ostarelo skulpturo okostnjaka, ki se bo nekoč spojil s prstjo. Kamnoseštvo? Koliko lokalnih šerifov bo to pognalo nekoč?

Konji trpijo zaradi podhladitve, staknjene ob vleki dreves iz bližnjega gozda. V hlevu zakurim. Vsakega izmed konjev posebej obdam s slamo. V kotlu pogrejem ostanke zelenjavne mineštre. Postrežem. Sebe zvijem v plašč in sedem zraven lesene ograje, ob mejo med konji. Odprem steklenico medice. Zlitje te rumenice mi hkrati ogreva telo ter hkrati s takšnim šusom prebije brbončice, da že zakisli. Za trenutek stisnem vse mišice obraza in zastrizem z očmi.

Usmerim pogled v Mikadorza, konja nasproti mene. Ta si me poševo ogleduje s povešeno obrvjo.

»Veš, delo in tehnologija vedno streta in pregneteta drevesa, kamine, prst, rastline, živali, tudi tebe, majstor. Tiste podkožne rukerje, s katerimi gneteš vse to, ki jih imava nekako oba. Ti molekularni svetovi se strejo, preuredijo, gnetejo na način skupnega življenja,« mi rezgeta Mikadorz.

Medtem opazim, kako strmi v mojo steklenico medice. Prekinem Mikadorzovo misel in povprašam, če bi malo popil. Prikima. Nalijem medico v posodo, nakar nadaljuje.

»Ti molekularni svetovi se obračajo v takem spiralastem vrtilcu. Težko se potem vrnejo nazaj v prvotno stanje, od koder so prišli. Pa ne da bi se morali. Pognojiš njivo, vzgojiš pridelke, nekaj ga jaz pojem, nekaj ti. Potem sekaš drevesa. Vse to serjema in ščijema. Potem spet s tem gnojiš njivo, porazgubijo se molekule. Gnoj z začetka ni več isti. Nakopičeni molekularni tokovi se spravijo v metabolično razpoko, nato pa raztapljanje.«

Nisem razumel povedanega. Metabolična razpoka in raztapljanje? Kimam in upam, da tok njegovih misli ne bo končal v obliki vprašanja. Študiram, kako bi moral nato nadaljevati z mislijo in odgovorom pa mislijo, medico in odgovorom ... pavza. Dim ognjišča se zgošča. Ustvarja se nekakšen gost dimni mehurček. Zunanji rob vibrira. Diha skupaj s pokanjem drv. Iskre zapuščajo drva, se razporejajo vzdolž dima v razpoko. Razpoka se z vsako iskrico pospešeno razteza, kot oster prehod čez mejo. Preverim toploto z roko, dlan mi zajame občutek dotikanja mlačne vode, ki v jutranjem kozarcu naznanja straniščno potrebo. Razprtost daje videti obrise prisojnega hribovja, na katerem se razprostirajo vinogradi. Primem na ogrado naslonjene vile, jih namesto roke potisnem v razpoko. Na razrezu se molekule vil trejo, razstavijo se in na drugi strani v hipu ponovno sestavijo. Gledam to dvojnost vil, kako vibrira ob razpoki. Mami me. Zatem iz občudovanja potisnem skozi še roko. Sprotno popivam medico, gledajoč razstavljanje roke, ob hkratnem prehajanju krvi, ki se je ob dimnem učinku svetlobnih kontrastov obarvala v gorčičasto rumeno. Čutim dlan na drugi strani. Čutim moč burje in toploto žarkov.

Pogledam Mikadorza: »Za pit in za jest ne pozabit, če prideš nazaj! Bomo nazdravili, narezali pa to,« mi rezgeta v odhajanju. Nato se v celoti potisnem skozi razpoko.

Telo se mi ponovno formira. Obda me rahla omotica. Obrnem pogled in vidim pospešeno izginjanje razpoke, ki v zadnjem hipu zapiranja spusti še nekaj dima skozi. V daljavi je hrup, nato hrup ujame moj pogled. Vednost se mi spontano formira kot tisoče enakih koščkov sestavljanke. Voz, ki mu iz sprednjega dela uhaja dim. V daljavi se derejo: »Pazi, traktor!« Nato se obrnem proti glasu, a ga ne morem uloviti, saj že prihaja drugi: »Tovornjak!« Kognicija se mi formira, kot da bi dobival pulzirajoče šoke v želatinaste možgane čiste nepopisanosti.

»To je to! Še en dolg pod streho!« slišim počasi se približujoč glas izza ovinka silosa.

»Pridi sem!« me ogovori. Glas prehaja počasi v petdeseta leta svojega življenja.

»Vidiš, tako se dela. V dolini pijejo, ti jim daš te pogodbe, da pijejo vino na puf, kredo, pol se zadolžijo in ne morejo vrniti denarja, ti jim pa pobereš posest in postaneš veleposestnik, biznis!«

»Ti kar gre, ja,« odvrnem skoraj praznih emocij.

»Izgledaš čisto izgubljen, dam še tebi nekaj za delat. Pojdi v vinsko klet in prezračij prostore!«

»Ja, takoj bom!« mu odvrnem v upanju, da se ga čim hitreje zneblim.

Po stopnicah se spustim do vinske kleti. Stopim skozi vrata v ogromno kletno dvorano, kjer zaudarja po starem pohištvu. V notranjosti vonjam še zmes kiselkasto sladkobnega. Vre vino. V prsih me udari. Najprej pospešen utrip, nato še hitrejše dihanje. Lovim sapo. Spustim se na tla. Obrnem se proti vratom, se pričnem plaziti, ker ponovno zagledam razpoko. Kot močerad odletim po tleh proti razpoki in se z vso močjo žabice vržem čez.

Pristanem v betonski utopiji. Glava mi razbija z rahlo omotico. Okoli sebe vidim hišo, bazen, pomeren zemljiški kataster do potankosti, vse skupaj daje zelo »kiki« občutek, ničesar ni, kar bi bilo vsaj malo »boubaba«. Zelenica je urejena, notranjost hiše zgleda dekorativni presežek. Nanaša se nova kritina na streho. V okolici se gradi nova socialna infrastruktura.

Poberem časopis s pločnika. Na naslovnici prebiram o osvoboditvi. Ogljik se osvobaja iz zasidranosti v zemeljskih tleh.

Nad sabo zagledam rdečo puščico, kako drvi proti meni kot bik na rdečo. Premami me distopična ironija, ko se mi dozdeva, da vse to oznanja krizo. Tla pod menoj se razpočijo, posrkajo me vase, posrkajo tudi rdečo puščico. Ta se prelomi ob zaprtju razpoke. Odkrušen del pade kakšen meter stran od mesta, na katero sem bil položen.

Položen sem v nekakšno odprto žvepleno množico meglic, čista topologija. Na obzorju nobenega ozemlja topografskosti. Odkrušen del se v hipu razgradi. Hlapi mi plešejo po koži, me objemajo, kot da bi bil v parni savni. V pljučih čutim spremembe v proces fotosinteze. Od nekje se v nosnice prikrade vonj amonijaka in se tam naseli kot plinska maska. Diham. Na konicah prstov se znajdejo čipi. Nanašam digitalno črnilo na beli šum. Šamarim s čipi po meglicah. V fluorescenčni svetlobi se izmenjuje barva, ki me spominja na svetleče palčke rejverjev, s katerimi mahajo v noč. Obda me občutek spokojnosti skupnega transfuzijskega življenja ob misli na nič minus, ki se pretaka po meni ter odteka v obtok, ne vem, kam. V omotici ugledam, da se v tekočini žvepla izrisuje napis: »Želja vseh po protokolu zamišljanja konca.«

A ste dojel, kako stvari sam zginejo iz obličja zemlje, k da nikol niso obstajale? Na primer čunje lunge, flašerji, fotri pa to... Ampak res. Če bi jst zdej uletela z unim dollar sign bling-bling pasom, k je mel vrtečo sponko, bi me na Alcatraz poslal. Al pa da prfuram na ulco v tisti supergah na koleščke... Zarad tega izuma je bla dve leti nabito polna urgenca pomoje. Pa un sumljiv kombi s sladoledom. K sm tastarim probila mozak s tisto eno lučko. Pa babi je svoj zmrznjen grah dobila. Prejšnjič sm si odklenila spomin na jehove priče. A mi lahko kdo pove, kam so oni ponikni?? Nazadnje sm jim odprla vrata v oš, ker sm mislla, da je sosedla prnesla krompir. Takrat so me nazadnje stravitiziral pol pa nikol več. Moja teorija je, da so ugotovili, da ma denar velik večji učinek na to generacijo k bog in so začel folku hajdat z "hej, imaš minutko?" na fb. Res sm prepričana, da so sam convertal iz boga v piramide pa sheme. Al pa v Herbaliforce. To je tud ena izmed opcij. Ne vem. Upam, da so OK haha

Slišanje glasov:

SREČNA V NESREČI

Kajti vse mine,
te drobne male stvari, ki osrečujejo moje nesrečno življenje, so
mi dragocene in pri srcu ...
Malokdo me vpraša, ali ti ni hudo?
Je ... Vsak večer prosim za odrešitev ... Toda koktajl sreče v
obliki tablet naredi svoje, da pozabim grozo večera ...
Imam čudne navade, največkrat vstajam od pol treh do pol
štirih ... Pa pišem in sedaj še slikam ...
Srečna v svoji nesreči sem, ko spim do pol šestih ... Takrat ima
življenje smisel.
Samota me objema, prav tako me v pesti drži bolezen ... Zato
so te male stvari zame tako pomembne. Želim si čim več takih
dnevov, ko ne prosim za smrt.
Tudi taki kot jaz moramo živeti, čeprav le Bog ve, zakaj.
Srečna v nesreči, težko je iskati pozitivno v obupu in grozi ...
Toda vseeno mi dan podari nekaj iskric veselja ...
Navkljub boleznim ...

Barbich

PODPORNA SKUPINA

Ali bom sprejeta? Ali spadam med te ljudi?
Ti vprašanji sta me mučili, ko sem se vozila na prvo srečanje.
Toda vse je bilo v redu, Mojca me je objela, kot da se pozna od
prej, kar mi je dalo vedeti, da sem dobrodošla.
Slišati zgodbe drugih s podobno izkušnjo ali celo enako je
neprecenljivo. Z vsakim srečanjem sem dobila občutek, da
spadam med te ljudi. Sem ožigosana kot psihični bolnik s
shizofrenijo, sem že reden gost Polja. Kjer mi zamenjajo in
zvišujejo tablete, pa sem spet dobra za kakih sedem let.
Imela sem nešteto služb, kjer so me povsod vrgli ven. Sedaj
je tega konec, nisem več sposobna te borbe, da bi še naprej
dokazovala, da sem normalna.
Zato je podpora skupina zame zlata vredna. Tu se počutim
med »svojimi«.
Zadovoljna sem, da sem zbrala pogum za ta korak in se vključila
v društvo Slišanje glasov ... Srečna sem, ker mi pomaga, da sem
končno razumljena od sočloveka in vidim, da nisem edina na
svetu s temi težavami.
Hvala vsem na skupini.

Barbich

TRJE GLASNI VEČERI NA TEMO SLIŠANJA GLASOV

Pri projektu Slišanje glasov bomo že drugo leto zapored
pripravili seminar, na katerem bodo s svojo zgodbo nastopili
strokovnjaki z lastno izkušnjo iz Slovenije. Trije glasni večeri
bodo potekali v živo tri četrtke v aprilu 2023. Na srečanjih si
bomo izmenjevali izkušnje, ki se dotikajo zaznav in življenjskih
izkušenj, predvsem tudi opise dobrih praks, brez sodb in
pričakovanj. Večeri bodo sestavljeni iz treh sklopov: Načrt o
okrevanju, Pot mladostnika in Vloga pisanja v mojem življenju.

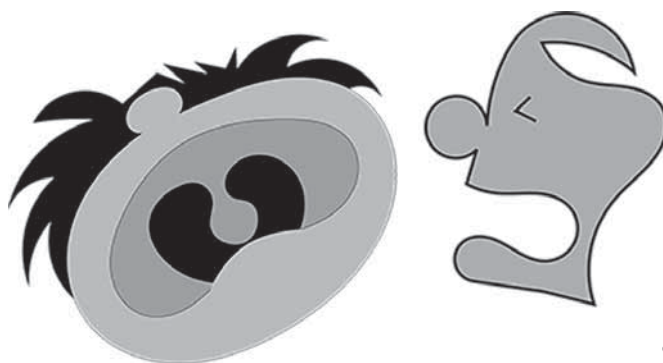
Na srečanje vabimo osebe z lastno izkušnjo slišanja glasov in s
podobnimi izkušnjami, njihove podporne osebe, strokovnjake_
inje, ki se ukvarjajo s tem področjem, študente_ke in druge,
ki jih to področje zanima. Več o vsebini, kraju in času srečanj
izveste na: www.slisanjegaslov.si.

Mojca Nahtigal

ŠOLA ZA FACILITATORJE (POVEZOVALCE) PODPORNIH SKUPIN

Za nami so štiri leta delovanja šole za facilitiranje ali
povezovanje podpornih skupin v projektu Slišanje glasov. Na
šoli se – na lastni izkušnji in z lastnim sodelovanjem – učimo,
kako naj bi bile videti take podporne skupine ter kako naj bi
facilitator_ka ali »povezovalc_lka«
pripomogel_a k temu,
da bi se v podporni skupini vsakdo čutil dobrodošlega in
sprejetega. Šola obsega celoletno srečevanje, običajno enkrat
mesečno dve uri, morda pa še sodelovanje na enodnevem
ali dvodnevem seminarju. K udeležbi na šoli posebej toplo
vabimo osebe z lastno izkušnjo slišanja glasov ali s podobnimi
nenavadnimi izkušnjami. Za te osebe bo udeležba na šoli
brezplačna, prav tako za njihove svojce in podporne osebe,
medtem ko bo za udeležbo zaposlenih oseb s strokovno
izobrazbo na tem področju potrebno plačilo kotizacije. Srečanja
se bodo začela v sredini aprila 2023.
Program šole bomo soustvarili ljudje z lastno izkušnjo glasov in
videnj, strokovnjaki s področja duševnega zdravja ...

Za več informacij o začetku delovanja šole za facilitatorje_ke
se prijavite na: slisanjegaslov@gmail.com, spremljajte domačo

spletno stran: <https://www.slisanjegaslov.si/novice.html> ali nas
pokličite na telefonsko številko: 068 154 659.

Mojca Nahtigal

ŠLOGARCA

*Pred časom posedam v beznici,
odštekan sobotni turnir,
točajka ubada se s klici:
»Daj vino, daj konjak, daj pir!«
Prijetno je tu posedeti,
občasno mi prija živžav,
pri šanku so štirje zadeti
in peti na tleh je zaspal.
Kozarec vsak svoj obdeluje,
na sebi pa čutim pogled,
nekdo me skrivaj opazuje,
medtem zaudarja klozet.
Naenkrat pojavi se dama,
iz ust ji po žganju smrdi:
»Tam v kotu sedela sem sama,«
izdavi in v hipu sedi.
»Bolj redko takole prisedam,
a ti se mi zdiš zanimiv,
v dlani ponavadi pogledam,
prihodnost je vedno izziv.«
Kaj neki babura bi rada,
mogoče za žganje in pir?
Opita v tri krasne naklada,
besede so včasih klistir.
Za hipec z očmi me oplazi,
zazre se v iztegnjeno dlan
in bajno bogastvo opazi,
med redkimi jaz bom izbran.
Vse skupaj nadležno postaja,
na dlani je kup lepotic,
ki čakajo name sred' raja,
vseskozi ob sreči bom vštric.
Na dlani že vsega zmanjkuje,
zato se gospa poslovi,
usoda tja v zvezde me kuje,
račun pa točajka moli.
Denarnico v suknjiču nosim,
a suknjiča ni zdaj nikjer,
kredit pri točajki izprosim:
»Čuj, šlogarca, jebem ti hčer!«*

Drago Čož

Foto: Sandra Požun

200 KORAKOV DO OBLAKOV

»200 korakov do oblakov je bila naravnost sijajna obeležitev ustvarjalnosti skupnosti Kralji ulice z razstavo v Galeriji Kresija in kulturno-glasbenim dogodkom v Kinu Šiška. Čestitamo vsem!«
Ljubljana, Unescovo mesto literature

Spoštovani,

če radi pravimo, da različnost bogati, bistveno redkeje pridemo do tega, da to tudi živimo. Ker smo radi v znanem okolju, z znanimi ljudmi, v coni udobja; drugačnosti, če je že ne odrivamo, pa se ji vsaj ne približujemo po nepotrebnem. A danes se poklanjamo eni taki drugačnosti, na nek način pojavnosti svobode, ki nas bogati. In ki jo moramo kot družba ne sprejemati, ker s tem kažemo, da smo nad njo, temveč objemati in si želeli njenega objema. Zato je bil moj začetek tokrat drugačen in bo tudi naslavljanje drugačno.

Spoštovani kraljice in kralji ulice, dragi tisti, čigar nasmehe ob trgovinah največkrat, če ne le od vas vidim, spoštovana predsednica društva, gospa Hana Košan, spoštovani minister Luka Mesec, cenjena državna sekretarja Trbič in Juvan, dragi gostje, v imenu Mestne občine Ljubljana vas pozdravljam na pomembni slovesnosti, ki je le mejnik med potjo do oblakov in dvigovanjem nad njih.

Kot soavtor raziskovalnega projekta obeh pravniških zvez in obeh pravnih fakultet, tudi moje matične, ljubljanske, zelo dobro vem, kako veliko obrazov ima revščina in da je meja med biti ali ne biti reven tanka, spremenljiva, predvsem pa prepogosto varljivo ne-blizu. A eno je raziskovanje statistik, branje podatkov in preučevanje projektov, predvsem nevladnih organizacij – katerim ob tej priložnosti še poseben naklon. Drugo pa je življenjska resničnost, ki jo zgolj z enim ali dvema čutoma težko zapopadeš, dojameš v njenem celotnem bistvu. Pogosto na srečo, bi rekel, kajti ne gre za čustveno zrelim in empatičnim osebam preproste informacije in spoznanja.

Tudi zato bo današnji odrski nastop 13 kraljev in kraljic zelo pomemben, kajti omogočil bo, da snovalci politik in vsak od nas lažje razumemo vzroke, okoliščine, dejansko stanje in posledice brezdomstva. Pa da ne bo pomote, nisem eden od tistih, ki bi dajal vzrokom večji pomen od tega, da njih poznavanje morda pomaga, da se slabe situacije ne ponovijo. In nič več kot to. Kajti človeka vredno življenje si zasluži vsak človek. Na družbi je zgolj, da pomaga.

In Mestna občina Ljubljana je tu res močno vpeta. A to gotovo dobro veste, od zagotavljanja neprofitnih najemnih stanovanj in bivalnih enot za začasno reševanje stanovanjskih potreb najbolj ogroženih do seveda sofinanciranja programov socialnega varstva, ki jih večinoma izvajajo nevladne organizacije. JSS MOL v okviru svojega fonda stanovanjskih enot trenutno oddaja 448 bivalnih enot za najnujnejše primere posameznikom in družinam, ki bi brez možnosti te namestitve ostali na cesti. Novo zavetišče bo zrastle ob Poljanski cesti, na lokaciji sedanjega, v uporabo pa ga hočemo predati v začetku leta 2025. A ta dejstva bomo že še komunicirali.

Kar bi raje poudaril, je, da bo en del današnje prireditve tudi poklon socialni, vezivni moči športa. Dejavnosti, ki je nam Slovencem in mi je še posebej blizu, kot so nekoč, še v moji

Otvoritev razstave v Galeriji Kresija

Foto: Nada Žgank

mladosti, radi rekli, da sta nam Slovencem blizu dobrodelnost in skrb za sočloveka. Le upam in verjamem lahko, da to s sodobno družbo individualizma ne izginja. S takimi ljudmi, kakršni so prostovoljci v Društvu Kralji ulice in drugih nevladnih organizacijah, ne bo izginilo. A snovalci strategij, politik in odločevalci bi se morda morali večkrat na leto spoprijeti z utripom družbe in posameznikov, pa to ne s slonokoščenih stolpov visokoletečih besed, temveč iz središča dogajanja. Če že ne moremo slediti zgledu vladanja iz 1000 in ene noči, ko se je sultan zamaskiran odpravil v mesto, da bi začutil njegov utrip, pa lahko vsaj beremo Kralje ulice. Da bomo lahko praznovali tudi še 1800 korakov nad oblaki. Da bodo lahko kraljice in kralji ulice še naprej naše oči v življenje. In zato, s tega mesta, hvala vam za to.

Boštjan Koritnik, podžupan MOL

Gašper

Foto: Nada Žgank

Skova & DJ L. T.

Foto: Marcel Obal, Kino Šiška

Maja & Aleš

Foto: Nada Žgank

Nina

Foto: Nada Žgank

Bathai Lajkitt

Foto: Nada Žgank

Cenjena publika

Foto: Nada Žgank

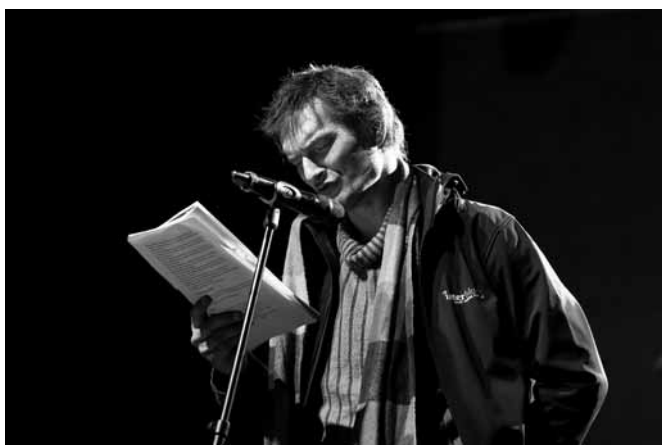
JRB

Foto: Noemi

Črtomir Clonsky, Larissa & Čuri

Foto: Nada Žgank

Robert

Foto: Nada Žgank

Brencl banda

Foto: Marcel Obal, Kino Šiška

Kraljevi recenzor:

KONCERTNI UTRINKI

Večer elektrofonije in elektroakustike iz Avstrije z gostom iz Francije je ponudila tokratna februarjska Defonija v Klubu Gromka (6. februarja), kjer smo najprej poslušali Martina Brandlmayrja in Christofa Kurzmann, sledila sta dva najuglednejša in najbolj cenjena eksperimentalna gramofonista na svetu dieb13 in eRikm, na koncu pa so na odru združili moči vsi štirje. Nekaj povsem drugačnega, tako za dušo kot za ušesa, je sledilo v Kinu Šiška, kjer je s predstavitvijo novega albuma Shook nastopila ameriško-britanska četverica Algiers s svojo nepredvidljivo mešanico postpunkovske jeze, nojzerske divjosti in

eRikm

Foto: Jože Balas

NeSeBat

Foto: Jože Balas

Luis Vicente 4tet

Foto: Jože Balas

Foto: Jože Balas

Algiers

gospelovske duše, ogreval pa je domači DUF, projekt slovenskega tolkalca Jakata Bergerja – Brgsa. Še bolj živo in razigrano na odru, skoraj plesno, pa je bilo 24. februarja v Mladinskem centru Postojna, kjer je menda svoj ta čas zadnji koncert odigrala domača post punk alter hard kor skupina NeSeBaT. Zaključili smo 6. marca (spet) v Klubu Gromka, na koncertu, ki sta ga skupaj pripravila cerkljanska Keltika in ljubljanska Defonija, na katerem je sveže stvaritve predstavil eden najdejavnějšíh džezistov na Portugalskem, trobentač Luís Vicente, s svojim mednarodnim kvartetom, ogrevali pa sta zvočni umetnici beepblip (Ida Hiršfenfelder) in Ina Puntar. Od z vetrom prepojene zvočne krajine do energične in poživljajoče godbe.

Jože Balas, Foto Note

Arne, NeSeBat

Foto: Jože Balas

Martin Brandlmayr, Christof Kurzmann, dieb13, eRikm

Foto: Jože Balas

CANKARJEV DOM: V VRTINCU SPREMEMB

V mesecu decembru se je v Galeriji Cankarjevega doma odprla razstava, ki je nastala v sodelovanju s Prirodoslovnim muzejem. Multimedijska razstava je interaktivna in cilja predvsem na mlajše obiskovalce in šole. Zamišljena je tudi kot dopolnilo redni učni snovi.

Obiskovalec je vabljen, da se sprehodi med različnimi naravnimi okolji na Slovenskem, kot so morje in reke, jame, travniki, gozdovi ter gore, spozna njihove značilnosti, torej tudi floro in favno, in se sreča z že izumrlimi vrstami. Rdeča nit razstave pa je vloga človeka. Naš življenjski prostor je, kakršen je, a človek nanj vsakodnevno vpliva in ga spreminja (ne nujno na bolje). Seveda so se v preteklosti razmere na Zemlji pogosto spreminjale. Vsi smo že slišali za padce velikih meteoritov, ki so med drugim povzročili tudi izumrtje dinosavrov, a omenimo lahko tudi podnebne spremembe, izbruhe vulkanov in tektonske premike. Kot vemo, življenje vedno najde novo pot, a človeštvo bi si gotovo rado želelo ohraniti to, kar imamo. Obiskovalec

Ankilozavrinja Anka je dobila začasni dom v Cankarjevem domu.

na razstavi pride do ugotovitve, da je človek svojemu okolju lahko najhujši sovražnik in da mora biti zato vedno pozoren na vsako svoje dejanje. Srhljiva je ocena strokovnjakov, da vsako leto z obličja Zemlje izgine približno 30.000 vrst in da naši vnuki določenih vrst

v naravnem okolju sploh ne bodo več poznali. Poučna razstava, vredna ogleda! Razstava bo na ogled do predvidoma 5. novembra 2023.

Kaja Rožman

Najavi:

Kino Šiška: *The Comet Is Coming*, 1. 4.

V sodelovanju z Drugo godbo se v Ljubljano vračajo navdušujoči electro jazz astronomi *The Comet Is Coming*, da nas z novo ploščo popeljejo novim zvočnim svetovom naproti! Guru nove londonske jazz scene Shabaka, znanstvenofantastično navdahnjen klaviaturist Danalogue in ritme lomeči bobnar Betamax so nas na naših tleh odprti ust prvič pustili na Drugi godbi leta 2016. Štiri leta zatem so v Kinu Šiška po besedah Radia Terminal priredili cel parti in cel šov, do danes pa so se intergalaktični popotniki uveljavili kot eni ključnih akterjev brsteče jazz scene v britanski prestolnici, poželi huronsko odobravanje kritikov z vsako novo izdajo brezmejnih glasbenih ekspedicij in nastopili na legendarnih festivalih, kot je Glastonbury. Tokrat se vračajo z novim albumom *Hyper Dimensional Expansion Beam*, s katerim nas vodijo proti novim svetovom in zvočnim krajinam, ki segajo od zasanjane intenzivnosti skladbe »*Lucid Dreamer*« do našponane »*Technicolour*« in dalje, s svetlobno hitrostjo naprej. Vse to nas čaka v Kinu Šiška na dan norcev!

Channel Zero: *Nightstalker* (GR) + *30.000 Monkeys* (BE) + *Darla Smoking*, 5. 4.

Grški bogovi stoner rocka *Nightstalker* se marca 2023 odpravljajo na evropsko turnejo ob desetletnici izida uspešnice *Dead Rock Commandos* in ob tej priložnosti se bodo oglasili tudi v klubu Channel Zero. Album, ki je botroval nastanku grške

rock himne *Children of the Sun*, bodo proslavili po vsej Evropi z 21 koncerti v Italiji, Avstriji, na Madžarskem, v Nemčiji, na Nizozemskem, v Sloveniji in na Hrvaškem. Ogrevali bodo belgijski 30.000 Monkeys in domači Darla Smoking.

Gala Hala: *The Soft Moon* & *Trace Amount*, 8. 4.

The Soft Moon je plod glasbenega uma Kalifornijca Luisa Vasqueza, ki je projekt začel leta 2009. Od takrat je izdal štiri odlične albume, če prištejemo še solo album, izdan pod imenom Luis Vasquez, pa pet, s pomočjo katerih se je zacementiral kot eden vodilnih postpunk, darkwave in industrial glasbenikov zadnjih let. Na novem, septembra izdanem albumu *Exister* je začutiti tršo zvočno sliko, še bolj mračno in nojzersko kot pri prejšnjih izdajah. Še vedno pa ostaja zvest svojim koreninam, kjer kraljujejo nareverbani vokali, chorusirane kitare, sint sekvencerji in distorzirane ritem masine osemdesetih. Čeprav v studiu ustvarja sam, v živo nastopa s skupino – trio kitara, boben, bas –, ki njegove kaotične in nojzerske mojstrovine prelevi v fantastično in senzorično koncertno izkušnjo. Glasno, utripajoče, nebrzdano in epileptično, tako kot se za tako muziko spodobi. Predvozač *The Soft Moon* je *Trace Amount*, solo projekt brooklynskega producenta, vokalista in vizualnega umetnika Brandona Gallagherja.

Zbral in uredil:

Jože Balas, Foto Note

PODMORNICA NA SUHEM

Če sem do sedaj dvomil v to, da sem baraba, sem sedaj prepričan o tem. Pazniki so bili do naju – premeščencev s Povšetove – primerno osorni, kakor se menda spodobi do obsojencev, ki so prvič v slovenskem centralnem zaporu. Sva barabi, a sva tudi gospoda, in temu primerno sva se tudi vedla. Nič nisva ugovarjala in sva sodelovala, saj sva si tudi midva želela čim prej končati to premestitev, ki se je začela s pakiranjem že zjutraj in je sedaj že pozno popoldne. Vstopno kontrolo sva prestala in sva svojo reči že zmetala na voziček, ki je bil videti tak kot eden tistih na letališču za prevoz prtljage od terminala do letala. Voziček je imel tako prazne gume, da sva ga morala oba potiskati z veliko preveč napora.

Gume vozička so se lepile na vroč asfalt, ki se v poznem pomladnem popoldnevu še ni uspel ohladiti.

Pred nama se je odprl pogled na zaporniško naselje, ki je bilo na prvi pogled podobno vojašnici. Po kakšnih sto metrih porivanja vozička sva se znašla ob vhodu zloglasnega bloka št. 1, o katerem sem veliko slišal. Glavni vhod na sredini južnega pročelja zgradbe je bil na najini levi. Z optano prtljago sva po navodilih paznika vstopila v blok. Celo uro je trajal naslednji, še natančnejši pregled. Spet detektor kovin in natančen pregled vsebine najinih nakupovalnih vrečk za večkratno uporabo. Na vrečkah so bili napisani trgovskih verig in podobno. Ob prihodu na Dob sem moral spet v

izolacijo, in v tem času sem lahko obdržal le najnужnejše reči. V izolaciji bom ostal dan ali dva, nato me bodo namestili v enega izmed starih blokov. To sem izvedel od starih robijašev, kakor jih imenujem in se tudi sami radi imenujejo zaporniki z daljšim stažem. Ti že imajo izkušnje s prestajanjem kazni na Dobu pri Mirni. Pregleda v prvem bloku je bilo konec šele, ko so naju pazniki še posamično peljali v prostor za osebni pregled. Tu sva se morala sleči do spodnjic in jih spustiti do kolen. Že opazovanje paznika, kako si natika gumijaste rokavice, je neprijetno, in čeprav vem, da mi telesnih odprtini ne bo pregledoval, vedno pomislim na podobna namigovanja filmskih scen. Slišal sem že za neuspešne primere tihotapljenja droge in internetnih ključev. O uspešnem tihotapljenju se ne sliši ničesar, čeprav vem, da obstajajo tudi uspešni poskusi. Uspešen tihotapec tako kot pravi prevarant ali čarovnik ne odkrije svojih skrivnosti. Pogled po hodniku, v katerem so samske zaporniške celice, je odkril sliko zapora, kot ga poznam iz filmov. Dolg koridor ima vsakih nekaj metrov na obeh straneh vhodna vrata za vstop v samske celice, in te so na Dobu tako tudi videti. Celice in zgradba na Povšetovi 5 izdajajo, da je ta nekoč imela drugačen namen. Zgradbe na Dobu so imele vedno le en namen, in to je tudi razlog, da so bile zgrajene. Dodelili so mi celico s številko 18. Celice so po površini velike slabih sedem kvadratnih metrov.

Novi ZPKZ Dob

Vir: gov.si

V celici je ena postelja 200 × 80 cm, mini omara/kaseta, kvadratna miza 80 × 80 cm, stol, umivalnik z ogledalom in stekleno poličko, straniščna školjka in pri vratih še polička za odlaganje obrokov. Nad posteljo je še majhna lesena polica, ki je skladna z okvirjem postelje, pod oknom 100 × 120 cm pa je še manjši radiator. Prostor za gibanje skorajda ni. Najmanj deset minut sem bil že v sobi, ko sem opazil, da je nad vrati še televizor. Poskusil sem, če je zadeva priključena, in na moje presenečenje je bilo na sprejemniku več kot sto postaj. Na Povšetovi je bilo na izbiro le šest ali sedem programov. Nisem preveč navdušen nad televizijskimi programi, a sem med njimi našel tudi radijske postaje.

Pa saj to ni zapor, sem si mislil, prišlek iz siromašne sprejemne sobe št. 45 na Povšetovi 5. Po več kot mesecu dni poslušam glasbo. Mogoče se je pa Debeli upravičeno veselil premestitve?

N. Viktor, ZPKZ Dob

REZERVAT: DNEVNIK OBSOJENCA 0-118/2015

Ta dnevnik je resnična zgodba življenja v ZPKZ Ljubljana, Povšetova ul. 5. Pisati sem ga začel 26. 4. 2015. Naj vam ga bo v veselje brati in naj vam nekaj da, kaj koristnega. Glede na to, da se najde v njem tudi kaj nepojasnjene, čudnega, nedorečenega, naj vas ne bo sram. Vprašajte. Moj elektronski naslov vam je vedno na razpolago: taubi66@gmail.com.

Ponedeljek, 20. 7.

Začenja se nov teden. Bo to eden boljših, kar sem tu? Bog ve! Toda dojemam, kako malo je potrebno, da je človek srečen. Siddharta in Bine sta me kar nekako napolnila. Sploh Bine, ki mi je malo obudil spomine na komuno. Komuna, kjer sem se ponovno rodil in kjer sem našel smisel življenja. Tega mi niti država ne more odvzeti. Kljub vsem prijemom pravosodja, ko se norec krega z življenjem. Mislim, da sem končno pogruntal pravo definicijo Rezervata – resocializacija in poneumljanje človeka. Pa je to končna definicija? Ne verjamem, ker se v ostanku mojih možganov ogromno dogaja. To ni fronta. Ni vojna. To je prava apokalipsa mnenj, mišljenj,

razmišljanj, razhajanj, dvomov in krvavih bojov. Kot da se vsak dan začenjajo vedno znova. Od tistih najbolj avtodestruktivnih do najbolj avtokonstruktivnih. Dve najbolj nasprotujoči si mišljenji, ki se tepeta med seboj in se borita kot lačen za kos plesnivega kruha. Saj bo, saj bo, bo kurac – tako smo se zajebavali v komuni in potem delali dolge korake v prihodnost. Tu te pa vodijo pogrebniki, zato pusti upanje zunaj. Danes mi je ta misel napolnila glavo, a imam še ogromno energije. Lahko napredujem (v sebi) brez pomoči teh, ki so sami potrebni pomoči. Brez roke teh brezrokcev. Kvečjemu jaz lahko pomagam njim. Se previsoko cenim? Boli me briga. Le živeti moram in ne dovoliti, da oni razpolagajo z mojim življenjem in mojo voljo. Nekako bomo že zgurali. Nekam bomo že prišli. Na zelen travnik s potokom ali pa na odpad civilizacije. V zemeljski raj ali pekel. Sicer pa zdaj tako ali tako ni več važno, kam. Glavno, da se gre. Ko bi vsaj čim dlje lahko podoživljal življenje v komuni in ne bi Bineta odpeljali iz sobe. Ampak na mehurju čutim, da ta sreča ne bo dolgo trajala.

Taubi, ZPKZ Povšetova

GIACOMOV FOTO KOTIČEK

STORITE TO. STORITE TO ZDAJ.

<https://www.giacomodoni.com/>, www.punto180.it

»Resnično, storite to. Ne razmišljajte o denarju. Razumete. Storite to zdaj.«

Med skeniranjem pisem, ki niso bila nikoli odposlana iz psihiatrične ustanove, naletim na sporočilo, ki ga je napisala deklica in je bilo namenjeno njenemu očetu.

Sporočilu so priloženi časopisni izrezki psihiatrov specialistov.

»Naredite to zdaj,« je zapisala, »ne razmišljajte o denarju.«

Moje misli letijo po hodnikih, ki so si, čeprav različni, vsi podobni, ker govorijo o socialni izključenosti, družbeni meji, ki je v tistih časih ni bilo mogoče prestopiti.

Meja, ki je zaklenila želje in upe, je zdaj tiho.

Ta meja nam sporoča, da njene želje in upi niso bili nič drugačni od sveta zunaj obzidja.

Naša hrepenenja so ista.

Giacomo Doni

Prevedel Jean Nikolič

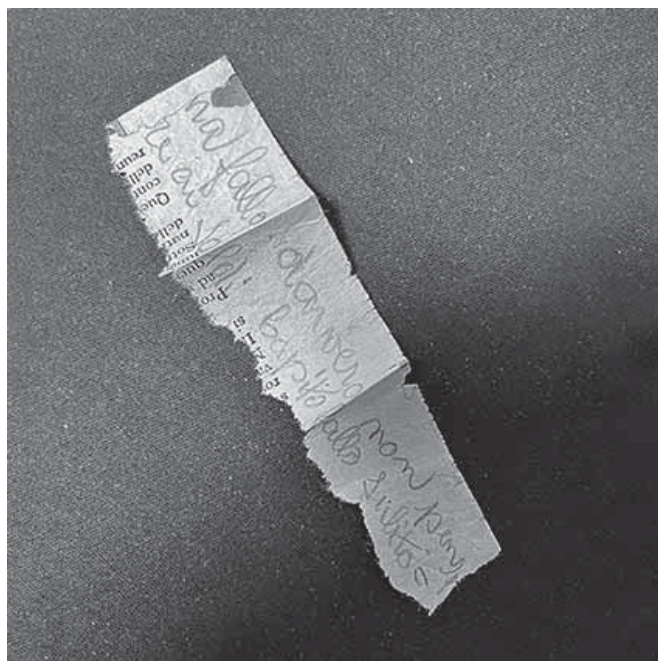

Foto: Giacomo Doni

Resnično, storite to. Ne razmišljajte o denarju. Razumete. Storite to zdaj.

029
KRALJI
ULICE

Kopalnica

Foto: Giacomo Doni

Hodnik tišine

Foto: Giacomo Doni

Prazna soba

Foto: Giacomo Doni

PRIPRAVLJEN SEM DELATI ZA PEST RIŽA, ČE BO DIREKTORJEVA LIMUZINA – BICIKEL.

MILAN FRIDAUER – FREDI

↳ Odpiram: VASJA VIPOTNIK – SKOVA

030
KRALJI
ULICE

Skova alias Vasja Vipotnik je trnovski raper, poet in freestyler, znan po družbeno kritičnih besedilih, zaznamovanih z močno pesniško metaforiko. Avtor črpa inspiracijo iz vsakodnevnega življenja, pri čemer velikokrat piše v tretji osebi, saj rad pripoveduje svoje zgodbe skozi oči drugih ljudi. Skupaj z glasbenima skupinama JRB in Brencl banda je bil v duetu z DJ L.T.-jem del line-upa, ki je nastopil v Kinu Šiška na koncertnem delu našega jubilejnega dogodka 200 korakov do oblakov. Vsi omenjeni so se odpovedali honorarju. Takoj po stisku roke sva se dogovorila, da se bova tikala.

Zakaj Skova in zakaj Skovani? Je to navezava na kovanje rim?

Res je. Navezava drži, čeprav je v ozadju več zgodb ... Vsi so me vedno klicali Vasko, jaz pa sem želel ustvariti svoj lik in sem črke malo premetal. Nastal je Skova, ki sem mu pripisal nek značaj, ki je danes moj alter ego in je večji od mene. Spremljevalna skupina Skovani pa je nastala, ko sva se z bobnarjem Simonom po izidu mojega albuma Theatrum pogovarjala, kako fajn bi bilo, če bi ga uglasbili z živim bendom. Da bi bila to dodana vrednost. Naklikana produkcija je bila dobra, ampak oba sva vedela, da bi lahko v živo ponudili veliko več, morda tudi osebam, ki jim hip hop ni ravno blizu. Simon je povabil glasbenike, ti so prišli in že v prvo smo se takoj ujeli. Tako smo »skovali« Skovane. Jaz kujem rime, Skovani pa glasbo. Skovani so seveda besedna izpeljanka iz imena Skova. Počasi pripravljamo tudi svoja avtorska dela.

Če bi moral svoj rap opisati z znamko avtomobila, katero bi izbral?

Ne vem. Težava je v tem, da ne vozim avta in pri svojih 31 letih nimam izpita. Večinoma se vozim s kolesom, zato bi bil pony.

Kakšna je rap scena v Sloveniji?

Mislim, da se v tem pokoronskem obdobju zelo lepo razvija, na plano prihajajo dobri MC-ji, je pa treba dodati, da je še vedno veliko prostora za napredek, predvsem kar se tiče besedil. Produkcijsko so sicer zadeve dobre, tematsko in sporočilno pa smo na nestabilnih tleh.

V svojih besedilih si kritičen do stanja v naši družbi. Nam lahko pojasniš, zakaj?

Gre za več stvari. Ena izmed njih je, da raperji v sebi nosimo socialno noto in bi jo morali znati bolj izkoriščati, biti bolj empatični, zagovarjati majhne ljudi, ne pa, da je vse *swag*, fleš, denar, hude bejbe, hudi avtomobili itn. Tukaj se malo zgublamo.

Če se navežem nate. Ti ne izpostavljaš »značilnih« raperskih tem: seks, denar, droga, kriminal ... Tvoj ulični izraz je bolj prefinjen, retoričen, družbeno ozaveščen. Je to spontano ali je načrtno?

Oboje. Med drugim sem tudi *freestyler* in sem v svoj *flow* vedno znal podati družbeno kritične rime, to je povsem spontano. Načrtno pa je, ko snemam album, ki mora imeti rdečo nit. Takrat grem tematsko po komadih in točno vem, kakšna bo celota. Zelo pomembno je, da globoko v sebi veš, kdo si in kaj hočeš sporočiti. Sporočilo je večje od umetnika samega.

Menda si besedila za album Theatrum pisal daljše obdobje?

Sem, ampak so bile vmes tudi pavze. Včasih po več mesecev nisem vzel svinčnika in papirja v roke. Skupaj je bilo to obdobje petih let ustvarjanja, ko sem vedel, kje je končni cilj, nisem pa vsak dan pisal samo zato, da bi čim prej prišel tja, temveč sem si vzel čas za raziskovanje, da sem lahko na koncu ponudil neko smiselno celoto.

Skova, 200 korakov do oblakov

Foto: Marcel Obal, Kino Šiška

Se je v Sloveniji možno preživljati z rapom? Bi se ti ocenil kot del mainstreama?

Težko ocenim, kaj je mainstream pri nas, in težko ocenim, kaj sem jaz. Menim, da je publika tista, ki to določa. Vrtijo me praktično vsepovsod, na vseh možnih radijih, ampak bi sam zase morda vseeno rekel, da sem bolj alternativec. Sicer pa menim, da je z rapom pri nas možno preživeti, ampak moraš biti zelo »priden«, temu moraš posvečati ves svoj čas. In če zaslužek vlagáš nazaj v glasbo, se ti čez kakšno desetletje to obrestuje. Albumi denimo raperjem pokrijejo stroške, da pridejo na nulo po izdaji, nekaj se nabere na digitalnih platformah, ampak to je bolj drobiž, nekaj priteče še od avtorskih pravic, najbolj donosni pa so nedvomno koncerti. Spet pa je vse odvisno od tega, »koliko si velik«.

Zakaj si se bil pripravljen za nastop za kralje odpovedati honorarju?

Zato ker se mi zdi pomembno, da smo družbeno koristni, da smo empatični do pravih vprašanj. Na kralje imam na splošno lepe spomine, vsak dan se srečujem z njimi. In vedno, ko jih vidim ponujati časopis, se zamislim nad svojim življenjem. Kako sem lahko srečen, da imam, kar imam. Da znam uživati v malih stvareh. Malo se zaklepetamo, dam jim kak kovanec in cigareto, v zameno me napolnijo z energijo, se vzajemno nasmejimo in si polepšamo dan. Tovrsten *small talk* je lahko zelo pomemben.

Imaš redno službo. Je rap tvoj hobi?

Dobro vprašanje. Nedvomno je več kot hobi, ker ga tako močno čutim. Nobena služba mi ne more zamenjati ljubezni do rapa. Tudi če bi delal po 14 ur na dan, bi še vedno našel čas, da bi lahko pisal in snemal. Ker pa sem izdal album med korono, je bilo zelo težko. Ni bilo nastopov, ni bilo veliko možnosti za zaslužek in sem se našel v nekem fohu, kjer rad hodim v službo. Sem v fazi, ko so se vse puzzle sestavile in uživam, kolikor lahko. Ne pogrešam še več rapanja in še več odrov, vsega je ravno prav. Iz pisarne grem na oder in obratno.

Kakšno je tvoje mnenje o trapu?

Kot pri vsaki zvrsti imamo tudi dober in slab trap. Osebnost se sicer malce težje spustim v trap v primerjavi s klasičnim hip hop ritmom. Moral bi imeti res neko dodano vrednost, da bi se odločil spustiti v tak način dela, kjer je treba drugače pisati, drugače strukturirati metriko, shemo rim, skratka, povsem drugače se je treba lotiti zadev. Samo zato ker je zdaj trap in, to zame ni zadosten razlog, da bi ga delal, ja pa tudi res, da je treba iti v korak s časom.

Je Slovenija po tvojem mnenju socialna država?
Mislim, da je. Ampak vedno je lahko še bolj socialna.

Poznaš kakšno brezdomno osebo?

Poznam oziroma sem jo poznal. Kot mulci smo se včasih s kom od brezdomnih podružili na placih, kamor smo zahajali. Ne vem pa sicer, kje so ti ljudje danes.

Rimaš »taxi, kibla, Maxi, kralji ulice prodajajo Kralje ulice, uzuni z vinom pr štacuni ...«. Kupuješ časopis?

Priznam, da ga že dolgo nisem. Nazadnje sem ga kupil pred korono. Takrat ga je pred našo lokalno trgovino v Trnovem redno ponujala karizmatična gospa z rdečimi lasmi. S punco sva z njo spleta pristne odnose, a je žal že dalj časa nisem videl.

Kaj meniš o projektu Kralji ulice na splošno?

Super je, da se profesionalno ukvarjate z brezdomnimi, z ozaveščanjem, z nastanitvami, s preprečevanjem deložacij itn. Na našo veliko žalost bi bilo zelo čudno, če takšna organizacija ne bi obstajala.

Tvoja življenjska filozofija?

Počni to, kar imaš rad. Ljubi sebe in tako boš lahko ljubil tudi druge. Bodi priden kot mravljica in vse se ti bo petkrat povrnilo.

Bi izpostavil kaj, kar smo nemara izpustili?

Z albuma Theatrum bi omenil pesem Balast. Zanj mi veliko ljudi navrže, da bi moral posneti videospot. Jaz pa menim, da ne. Besede opravijo svoje delo do te mere, da lahko med poslušanjem komada vizualiziraš zgodbo. Ta komad izhaja tudi iz kraljev ulice. Ko sem ga pisal, sem jih imel pred očmi, tudi gospe iz podhoda. Poskusil sem se vživeti v različne vloge, v različne ljudi – kako bi se jaz počutil v njihovi koži, ko te potolče življenje. In sem se šel večkrat usest v podhod na Trnovskem pristanu, kjer je rdečelasa gospa ponujala časopis. Tam sem sedel več ur ter opazoval mimoidoče, da bi dobil inspiracijo. Nato sem se vrnil domov k svinčniku in papirju. Zgodba v pesmi ni nujno izmišljena, je zgodba mnogih izmed nas.

S Skovo sem se pogovarjal Jean Nikolič

031
KRALJI
ULICE

COMIC-CON

Novembra se ne da delati, zato sem si pred načrtovanim obiskom Stockholma med mrtvaškimi prazniki vzel še nekaj dodatnih dni dopusta, brez posebnega načrta, kako jih preživeti. Po nekaj brezcilnih dnevih in pivih, ki tam stanejo najmanj osem evrov, mi je na podzemni železnici v oči padel plakat, ki je oglaševal stockholmski Comic-Con. Vstopnico sem kupil še isti večer. Comic-Con je zvrst dogodka, na katerem se slavi popularna kultura mnogih vrst, ponavadi so stalnice znane franšize, kot so Vojna zvezd, Harry Potter, Gospodar prstanov, Marvel, razne videoigre in podobno. Druga obširnejša tematika pa je zmes risank anime in stripov manga, iz Japonske uvoženo telo popularne kulture, ki ima veliko privrženecv med zahodnimi občinstvi. Dogodek se je odvijal čez konec tedna, vendar sem imel priložnost za udeležbo le v petek.

Po sproščujoči, približno enurni vožnji s stockholmsko podzemno železnico, sem izstopil na svoji postaji. Ker mi kompas v telefonu ne deluje najbolje, moja naravna orientacija pa je še slabša, me je skrbelo, da bom na poti moral narediti kak krog več, vendar se je težava hitro razrešila sama od sebe. Takoj ko sem zapustil postajo, sem namreč uzrl skupino mlajših ljudi, našemljenih v meni sicer neznane karakterje iz animejev. Ena od značilnosti takih dogodkov je namreč obilje t. i. cosplaya, kjer se oboževalci določenih franšiz našemijo v sebi ljube karakterje in za izdelavo kostumov porabijo tudi več mesecev. Sam sicer nisem dovolj navdušen, vendar me vedno razvedri opazovanje ljudi, ki so tako predani nečemu, morda malo trapastemu, a se ob tem izjemno zabavajo. Zalezoval sem jih, dokler nismo skupaj prispeli do razstavišča.

Ob vhodu so me najprej preusmerili drugam – zaradi pomanjkanja vstopnic sem moral namreč kupiti precej drago VIP-karto, ki je sicer vključevala mnoge ugodnosti, od katerih sem izkoristil samo kosilo v menzi. Obesek sem zatem pospravil v žep, saj sem se ob vstopnici z velikim napisom VIP počutil kot prevarant. Tam namreč nisem bil zaradi svoje neizmerne ljubezni do kake od popularnih franšiz ali animeja, ampak sem bolj kot ne prišel le past zijala.

V glavni hali se je pretakala ogromna mešanica starega in mladega, ki se je napajala po raznolikih stojnicah raznoraznih izdelkov iz vseh že naštetih tematik. Našlo se je tudi nekaj bolj erotične krame; prevleke za blazine z animejskimi motivi brhkih deklin in obilico figuric z bujnimi oprsji. Nekateri so si to robo poznavalsko ogledovali in vidno razpravljali o tej ali oni figurici, sam pa sem bil preveč zadržan za kaj takega in sem se raje čim hitreje premaknil naprej – njihovo navdušenje pa me je vseeno razveselilo.

Del dogodka so bili tudi razna predavanja in intervjuji z bolj ali manj znanimi osebnostmi. Eden od njih je bil hollywoodski igralec James McAvoy, znan po vlogi profesorja Charlesa Xavierja v seriji filmov X-Men. Večinoma je odgovarjal na vprašanja občinstva. Kljub določeni ravni dostopnosti ob raznoraznih zgodbah iz otroštva ter razlagah življenjskih ciljev je deloval malo arogantno, kot bi od igralca njegovega kova pričakoval. Po zaključku je sledila skupinska slika, nato pa sem urno zakorakal proti izhodu iz predavalnice. Nekaj metrov pred vrati sem na rami začutil trdno roko, ki me je sunkovito ustavila. Po trenutku zmedenosti ugotovim, da mi je pot prekrižal James McAvoy, zato je moral seveda posredovati njegov varnostnik, saj bi lahko bil eden od poblaznelih oboževalcev z norimi nameni. Tudi VIP-karta ima svoje omejitve.

Za zaključek sem si ogledal še tekmovanje v cosplayu, kjer so največji talenti s tega področja predstavljali svoje kostume, nekateri so svoje karakterje tudi impresivno zaigrali. Bojda se zmagovalcem obeta udeležba na državnem prvenstvu. Trda vrnitev v realno življenje v obliki vožnje s podzemno železnico je poudarila kontrast. Malo obžalujem, da se nisem pogumneje udeležil kake od zabavnih dejavnosti, se mi pa zdi, da mi je uspelo nakrasti nekaj energije in veselja do življenja. Morda pa naslednjič tudi sam izdelam kak kostum.

Rman

KRAVŽLJANJE MOŽGANOV

Iz igre M. Krasenkow (2605) – J. Hickl (2600), Jakarta, Indonezija, 1996.

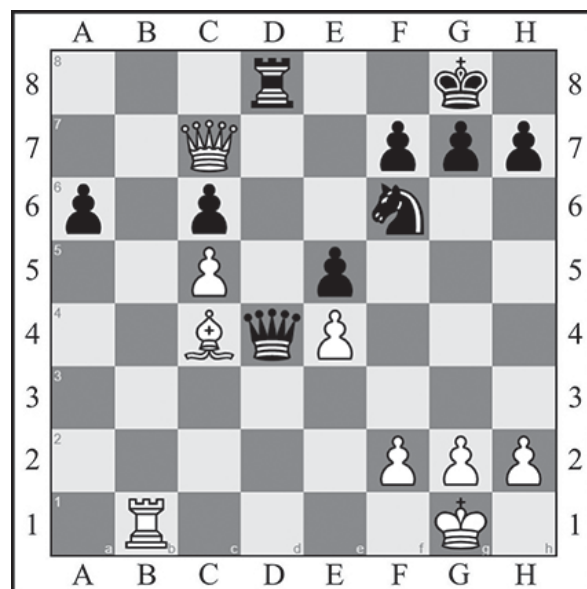
Na potezi je beli. Črnega matira v četrti potezi.

Jean Nikolič

Standardni algebrski šahovski zapis:

pijon/kmet – brez oznake, S – skakač, L – lovec, T – trdnjava, D – dama, K – kralj, x – jemanje figure, + – šah, ++ – mat, O-O – mala rokada, O-O-O – velika rokada, = – remi/ponudba remija, e. p. – en passant (kmetovo jemanje mimogrede).

032
KRALJI
ULICE

REŠITEV JE OBJAVLJENA NA STRANI 34.

Vic chesspuzzle.net

KOMENTARNICA: 030 323 128

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRLI KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. OB VSAKRŠNI URI JIH LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 128, NA UREDNISTVO@KRALJULICE.ORG ALI NA NAŠ FACEBOOK PROFIL. VABLJENI H KOMENTIRANJU!

E-sporočilo, 21. 2. >> 200. številka! Vau! Izjemen dosežek, zaslužen plaz čestitk in pohval, ki se jim pridružujem! To vidim kot potrditev besed sebi neznane avtorja:

*Now, when a thing has selfish gane for it's aim,
Art is falsified and the Work too,
for Art and Craft must come from Love,
else there is no perfection.*

Ostanite naš vzor in svetilnik, ki nam kaže pravo pot! Iskrene pozdrave. Bralka iz Primorske

E-sporočilo, 5. 3. >> Spoštovani, najlepše se vam zahvaljujem za objavo uvodnika Digitalna trdnjava. Redno kupujem vašo revijo in vas po svojih najboljših močeh podpiram. Sem se že nameravala naročiti nanjo, pa se ne bom, ker imam rada oseben stik s kralji ulice. Želim vam še naprej tako uspešno delo, ki je seveda tudi zelo potrebno v naši družbi. Lepo vas pozdravljam. Sonja

SMS, 9. 3. >> Pozdravljeni, rada bi pohvalila vašega prodajalca #785. Je zelo priazen in nevsiljiv. LP Tatjana iz Šentjurga

E-sporočilo, 9. 3. >> Pozdrav, z možem sva se konec februarja 2023 odpravila na kratek izlet v Indijo, Mumbai. Na dolge poti (okoli 30 ur v eno smer) za kratkočasenje s seboj vedno vzameva različne revije. Ker zelo rada prebirava vaš časopis, se nama je tokrat na poti pridružila tudi 200. izdaja Kraljev ulice. Seveda sva jo do vrnitve domov – torej dvakrat po okoli 30 ur potovanja – dodobra prežvečila in premečkala in jo do zadnjega izkoristila. Prilagam nekaj fotografij in se vam zahvaljujem za zelo zanimive članke in super prijazen prodajalce_ke. Lep pozdrav. Barbara

E-sporočilo, 14. 3. >> Pozdravljeni, Kralje ulice redno kupujem pred Lidlom na Jesenicah. Danes sem od prodajalca kupila časopis in šele v avtu ugotovila, da mi je prodal januarski izvod. Bila sem zelo slabe volje, ker sem želela novejšo številko, da jo nesem mami. Že februarja sem dobila podvojeno januarsko, ki sem jo prav tako podarila njej, s to zdaj nimam kaj početi. Razmišljala sem, da bi mu jo nesla nazaj, pa sem si premislila, ravno z namenom, da se pritožim in vprašam, če je to stalna praksa. Če je, se za pritožbo opravičujem. Številka prodajalca, ki je navedena na časopisu, je #878, pred Lidlom ga sicer dokaj redno videvam. Hvala za odgovor in lep pozdrav. Andreja

Odgovor uredništva: Spoštovani, zelo nam je žal za neljubi dogodek. Po opisu sodeč sta bili kršeni dve pravili ponujanja časopisa: ponujanje pod tujo identifikacijsko številko in ponujanje starega izvoda časopisa. S kršitelji pravil se vedno usedemo in pogovorimo, po potrebi izrečemo tudi ustrezne sankcije. Da bi se izognili podobnim situacijam, vam priporočamo, da ob nakupu preverite, če se številka na časopisu ujema s številko na izkaznici prodajalca, ki jo mora imeti vsak izmed naših članov med ponujanjem časopisa pripeto na vidnem mestu. Kadar se številki ne ujemata ali če vam član svoje izkaznice ne želi pokazati, se nakupu izognite. S prijaznimi pozdravi. KU

SMS, 15. 3. >> Sem begunka iz Ukrajine, šele učim se slovenščine, ampak hvala za časopis, bom poskusila prebrati, morda mi uspe. Zdravja in miru vam želim!

OGLASNA DESKA

Izšel je drugi slovenski prevod knjige Willa Halla z naslovom Vodnik za opuščanje uporabe psihiatričnih zdravil v skladu z načeli zmanjševanje škode. Zanimirani jo lahko kupite po ceni 3 € na sedežu društva Pražakova 6 v Ljubljani, ali jo naročite po ceni 5 € po pošti.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Podari knjigo in jo prinesi na Kralje. Pražakova 6, 1000 Ljubljana.
Pon.-pet. 8.00-15.00.
Tel.: 059 022 503

Če želite objaviti svojo življenjsko zgodbo, nam jo lahko pošljete na urednistvo@kraljiulice.org ali nas pokličete na 030 323 128.

Društvo Kralji ulice se v mesecu marcu zahvaljuje:

- pekarni OSEM za pekovske izdelke,
 - slaščičarni ZVEŽDA za slaščice,
 - fotostudiu FOTO GRAD za pet kupončkov za fotografiranje,
 - fotostudiu FOTO TIVOLI za pet kupončkov za fotografiranje,
 - ACH Volley Ljubljana za vstopnice,
 - NK OLIMPIJA za vstopnice,
 - KK CEDEVITA OLIMPIJA za vstopnice,
 - ZELENEMU ZABOJČKU za bio jabolčni sok,
 - NZS Slovenija za vstopnice,
 - KINODVOR za vstopnice,
 - ANIMAL ANGELS za kritje stroškov veterinarskih storitev in
 - vsem dobrim ljudem za oblačila, obutev, hrano in božična darila.
- Se priporočamo za naprej.

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak torek 15.30-16.30 v Športni center Triglav za Bežigradom (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

NAGRADNA KRIŽANKA

Iskrene čestitke nagrajencema in nagrajenkam pravilno rešene februarške nagradne križanke. Glavno nagrado, nahrbtnik, prejme Brane Cverle iz Ljubljane. Knjigo Meseno spoznanje avtorja Franja Franciča prejmejo: Zoja Lešnik iz Celja, Katarina Rogina iz Črnomlja, Suzana Lakota iz Jesenic, Andrej Gerželj iz Kopra in Mojca Rugelj iz Ljubljane.

033
KRALJI
ULICE

Delovanje našega društva lahko podprete tudi tako, da nam namenite 1 odstotek dohodnine, ki vam jo država odmeri za preteklo leto. To storite s spodnjim obrazcem, ki ga izpolnite in

pošljete na pristojni urad FURS (v Ljubljani je naslov: Davčna ulica 1, 1000 Ljubljana). Hvala!

PODATKI O DAVČNEM ZAVEZANCU:

(ime in priimek davčnega zavezanca)

(podatki o bivališču: naselje, ulica, hišna številka)

(poštna številka, ime pošte)

Davčna številka

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

(pristojni finančni urad)

ZAHTEVA za namenitev dela dohodnine za donacije

Ime oziroma naziv upravičenca	Davčna številka upravičenca								Odstotek (%)
Društvo za pomoč in samopomoč brezdomcev Kralji ulice	2	3	9	5	6	0	4	6	1%

V/Na _____, dne _____

podpis zavezanca/ke

NAGRADNA KRIŽANKA: IZVEDBA KOMEDIJE V PEKRAH

034
KRALJI
ULICE

AVTOR JOŽE PAUMAN	MANJŠI IZDELEK ZA BRISANJE NARISANEGA	GR. FILOZOF IN NARAVO- SLOVEC (384 - 322 PR.N.ST.)	SVETA POPOT- NICA, OBHA- JILO ZA UMI- RAJOČEGA	IME ITALIJANKE SLALOMISTKE RANZANINI (ANAGRAM: ABSINA)	VOJAŠKO POVELJE ZA OBROT 180 STOPINJ	OTOŠKA DRŽAVA Z GL. MESTOM REYKJAVIK	IME SAI- SOFONISTA SOSSA	ČE PRENESETE OŠTEVILČE- NE ČRKE IZ KRIŽANKE V LOKO- POD KRIŽANKO, BOSTE PREBRALI IME IN PRIIMEK AVTORJA KOMEDIJE
PRETEP					5			
NAPEV (ital.)								
AVST. SKLAD (ANTON, 1781-1858)					9			
CINGI AJTMATOV 12								
							STARČ IME ZA ŠTIP	
GL. MESTO REPUBLIKE KOMI V POREČJU PEČORE (anagram: V KRSTI AKI)	HUDA OBLIKA DIZARTRIJE, MOTNJE GOVORA	IN TAKO DAJJE	JEKLOBRAT Z MARTINOVKAM NEODLOČEN IZID ŠAH. PARTIJE					TV ZASLONI (v množini)
VRSTA RIB KOSTNIC IZ DRUŽINE PAŠČUK				TROPSKI GRM, LISTI VSEB. KOKAIN STARO IME ZA J. MALAVI			OMEJEN DEL PROMETNE POTI STARINAR	
VZGOJNI ZAVOD ZA POSEBNE POKLICE								
SREBRNO BELA, TEŽ- KA, CINKU PODOBNA KOVINA (Cd)				10	POLET, VNEMA			
AVTOMOBIL- SKA OZNAKA TURČIJE	IME RUSKE F. IGRALKE AREFINE, (1930-2003) ZASJUK				LASTNINA, IMETJE 3,14		8	IME NEKDAN- JEGA ČESKE- GA SMUČ. SKAKALCA RAŠKE
JAPONSKA SMUČARSKA SKAKALKA (YUKI)		ŠVIC. SLIKAR (HANS, 1499-1512) KRAJ NA KORZIKI		4		IGOR OZIM IZUM. CEPIVA PROTI OTRO- ŠKI PARALIZI (JONAS)		NEIMENOVA- NA OSEBA PREBIVALEC GORŠKIH BRD
PREŠERNO- VAROJSTNA VAS			ZA POLTON ZVIŠANI TON A K. SIMBOL ZA TEHNECIJ		BRIGA			IVO RAHP IME TV NAPO- VEDOVALKE KOROŠČ
NEMŠKI PISATELJ (HANS HELMUT, 1914-1989)	7			IVO BAN	NAHAJALIŠČA NAFTE BLIZU BAKERS- FELDAV KALIFORNIJI	STADION ATLET- SKEGA DRUŠTVA V CELJU		11
GLAVNO MESTO KORZIJE				2		NEKDANJI ŠVICARSKI SMUČAR (URS)		ANTON JANŠA
NEKDANJI KOŠARKAR TVRDIČ			DRUŽBENI SLOJ POKLICNIH URADNIKOV					KEMIJSKI SIMBOL ZA RADIJ

ASTIBO - staro ime za Štip, OILDALE - kraj v kaliforniji, RAEER Urs - švicarski smučar, SAIRA - vrsta rib kostnic, SIKTIVKAR - gl. mesta republike komi, VIATIK - sveta popotnica, obhajilo za umirajočega

AVTOR KOMEDIJE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
-------------------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Sestavil: Jože Pauman

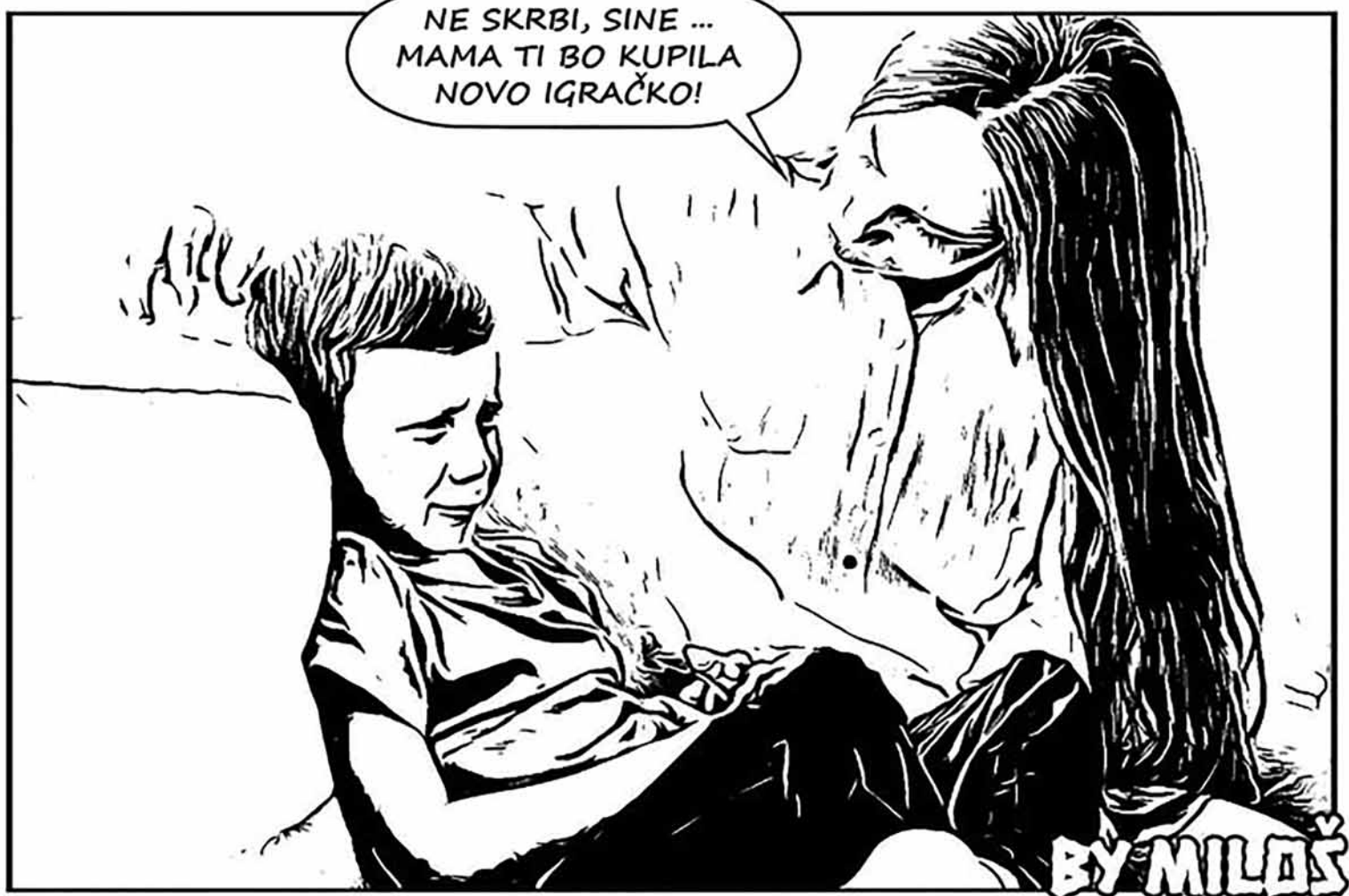
Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Rešitev šahovske uganke: 1. Ld5, Tf8; 2. Dxf7+, Txf7; 3. Tb8+, Se8; 4. Txe8+.

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite do konca tekočega meseca na urednistvo@kraljiulice.org ali na naslov Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana. Trem izžrebanim bomo podelili knjigo Samota orgazmov pozabljenih smrti avtorja Franja Franciča.

NAGRAJENCI KE SO OBJAVLJENI NA STRANI 33.

Milenko: »Za zdaj se še dobro počutim
in sem vesel, ko sem v družbi ljudi.«

